Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

BƯỚC NHÀ NAM

BAO RA MỖI NGAY

Năm thứ nhứt — N° 169

Chủ-nhiệm NGUYỄN PHAN-LONG

TELEPHONE N° 696 — Báo quán: 72 đường Lagrandière — Saigon

Quản-lý NGUYỄN-VĂN-SÂM

GIÁ BÁO: Một năm...12$00 — Sáu tháng...6$50 — Ba tháng...3$25 — Mỗi số...0$05 — Mua báo phải trả tiền trước.

MARDI 14 OCT. 1930

In ra 12 giờ trưa

AI SẼ LÀ CHỦ-NHƠN Ở Á-CHÂU?

Bổn-báo thấy bài này của một người Pháp viết ra đăng ở tạp chí L'opinion nghiên cứu hệ-trọng Đông-phương rất là kỹ lưỡng, vậy trọng tiếp đăng ra để cho độc giả hay để ý tới mọi việc ở thế-giới.

D. N. N.

Hồi trước có một cái vấn đề Đông-phương. Ngày nay có một cái vấn đề Viễn-đông.

Song hồi xưa, trong cuộc tranh ăn giành đất mà các nước phấn đấu với nhau ở xung quanh nước Thổ-nhĩ-kỳ, thì chúng ta đã từng biết rõ những cái thế lực lúc bấy giờ ra làm sao, và những cái thế lực ấy hơi tục rịch thế nào là ta cũng biết rõ hết. Song ngày nay trong cái bàn cờ tranh tài cao thấp đang làm bà chủ Đông phương và cả lẽ toàn cả châu Á thì không làm ai ta biết động. Hai lúc khác nhau xa quá. Rất quá chỉ có một nhóm người Âu châu là biết nói tiếng châu và tiếng Nhựt mà thôi. Những cái gì đồ thông báo tin tức, thì đều là ở người Huê-kỳ và người Đông-mao hết cả, họ bà đặt ra những tin tức sai lầm một cách rất là khôn khéo. Còn như các báo ấy, thì chẳng có tờ nào là có thông-tin-viên [illegible] ở Á-châu cả.

Như [illegible] bên Pháp [illegible] công chủ [illegible] của Chính-phủ công [illegible] cho rằng [illegible] bổn có gần 100 triệu con người ta (là số dân của nước Đức và nước Pháp nhập lại), thế mà các cứ-địa Nhựt-bổn chỉ rộng có 417.000 cây số vuông, so với đất nước Pháp, thì đất Nhựt-bổn chỉ vừa kể là tới 413.926 cây số vuông.

Ai biết cho rằng đất Mãn-châu, một mình nó đã lớn hơn nước Pháp rồi, mà bây giờ Mãn-châu bị các điều-ước nữa khác thành ra bị Nhựt-bổn nắm giữ như là thuộc quốc của họ, họ đồn binh lính, họ trông coi các đường xe lửa, họ đào những hầm mỏ, họ mở mang công-nghệ ở đó!

Có ai biết rằng Nhựt-bổn dân đông quá, họ định đời dân của họ qua ở Mãn-châu? Nước Tàu đã lâm lư có [illegible] ấy của Nhựt-bổn, nên từ năm 1916 cho tới nay, cứ mỗi năm là có hàng triệu dân Tàu từ Mãn-châu kinh dinh sanh [illegible]. Người Tàu [illegible] đông hơn người Nhựt, nên chỉ đã [illegible] được với hết thảy người Nhựt ở Mãn-châu. Đến đổi bây giờ ở đó người Nhựt chỉ còn giữ lại những tay chuyên môn của họ, nào là các [illegible], nào là các [illegible], nào là các [illegible] nhường cho người Tàu hết rồi.

* * *

Người Nhựt không có thể thực dân ở Mãn-châu [illegible] như nước Canada thì họ cuốn cờ cả nước (so-ly bi sip-nhập [illegible] Nga-bổn từ năm 1906), nhà ở [illegible] kỳ tới họ bị đuổi đi, tuy vậy họ [illegible] dân họ ở [illegible] Kỳ cũng còn tới [illegible] người; bởi đó đâu cũng bị xua đuổi như thế, nên nay họ đổ hết cả về Thái-bình Dương. Ở cù-lao [illegible] lãnh thổ Huê-Kỳ và [illegible] Hoa-kỳ đóng binh quân ở [illegible] thì đã có 7[illegible] người Nhựt, [illegible] những cù-lao ấy rồi, [illegible] Mexique, nước Brésil nước Pérou thì lại bị [illegible] người họ tới [illegible] như Đông Pháp, chỗ nào họ cũng tới càng ngày càng đông. Ở nước Tàu, họ có tới mấy triệu người rồi.

Nhựt-bổn là một dân-tộc đông người, tiết kiệm, cần cần; trong hoàn cầu chỉ có dân tộc ấy là [illegible] một giống người và nguyên một cái tinh [illegible] thôi; họ có một đội hải quân chỉ nhạm ngang ngang với Huê-Kỳ hay là Đông-Mao, lại có một đạo lục quân đông hơn của nước Pháp và nước Ý nhập chung lại.

Như vậy thì ai có thể ngăn trở nước Nhựt không để tay vào cả lục-địa Á-châu hay không?

G. Soulie de Morant

(Còn tiếp)

MỘT NHÀ MỸ-THUẬT Ở NAM-KỲ TA

Người trong tấm hình này, đương ngồi nhắm nhía bức phác-họa, mà xung quanh đây những son mực và tranh ảnh đương vẽ dở dang. Ấy là nhà mỹ thuật Lê-văn Đệ vậy, M. Đệ còn thiếu niên, học ở trường Cao-đẳng Mỹ-thuật Hanoi mới tốt nghiệp ra năm nay, đã số một trên cả MM. Lê-Phổ và Mai-trung-Thứ là những nhà mỹ-thuật đã bày mấy bức tranh tuyệt diệu ở đình Nhà Tây mới rồi. M. Đệ đã vẽ được mấy bức tranh, đem qua đấu xảo bên Paris, nên trong phòng Mỹ-thuật ở Saigon bữa trước, không có tranh treo bày.. Bổn báo lại được tin rằng mai mốt M. Đệ qua Pháp để luyện tập nghề mình cho tinh diệu thêm

Tình-hình biên động ở phía bắc Trung-kỳ

Bọn Cộng-sản đốt một sở Kiểm-lâm. — Lính đi tuần và bắt được loạn đảng — Một toán lính bộ đã tới Quảng-ngãi

Những tin này tiếp được từ sáng hôm qua, nhưng vì gấp quá dịch đăng không kịp:

Huế 12 Oct. — Trong tỉnh Vinh, sở Kiểm-lâm báo tin rằng bốt gác Trại-cần thuộc về khu Kiểm-lâm ở Chợ-rằng bị bọn Cộng-sản đốt cháy. Quan binh hay tin liền phái một đội lính tuần tức tốc tới đó.

Toán lính tuần do ông Petit cai quản, hiện nay đang tuần tiễu ở miệt Long cự và Liễu-xuyên. Có ít nhiều truyền-đơn rải ở miệt Quỳnh lưu.

Trong tỉnh Hà-tĩnh không nghe có tin gì khác, chỉ có tin rằng lính đã bắt được 2 người.

Một toán lính tập do viên giám binh Viveit dẫn đi, sáng bữa 11 đã bắt đầu tuần tiễu ở các miền lộn xộn.

Quảng ngãi 12 Oct. — Tỉnh Quảng-ngãi cũng không có việc lộn xộn nào khác. Viên giám binh Penot có dẫn một toán lính tập, đi tuần tiễu khắp miệt mà có dân biểu tình ở lộ ra, trong vụ lộn xộn ở Đức-phổ mới rồi. Tuần tuần vẫn bắt bớ như thường hình như bắt được nhiều người quan hệ lắm. Có một toán lính tây đã tới tỉnh Quảng-ngãi đóng tạm ở đây, để thế cho lính tập vì lính tập cần dùng đi tuần tiễu ở các nơi lộn xộn trong bạt.

Tin sau cùng

Huế 13 Oct. — Đám cháy ở bốt gác của sở Kiểm-lâm ở Trại-cần đã có tin hôm qua chính là do bọn dân bạo động đốt từ bữa 6 Oct. tức là bọn dân Vỹ-Liệt và Thanh-chương ngày hôm ấy mà có 60 người bị bắn chết.

Nhơn vì có truyền-đơn rải ở Quỳnh-lưu như tin nói hôm qua, cần chi có một toán lính tuần tiễu vô đó, bắt đặng 14 người.

Các tỉnh khác không nghe có việc bạo-động gì cả.

Cuộc đình-công ở Khánh-hội

CHỈ VÌ THỢ XIN CHỦ ĐỪNG BẮT LÀM ĐÊM, CHỨ KHÔNG CÓ GÌ KHÁC

Trong lúc lộn-xộn nầy, hơi có chuyện đình-công hay là biến-động ở đâu thì ta đều có thể đổ cho cộng-sản xúi giục hết cả. Song, cũng có việc nguyên nhơn tự nó phát sanh ra, bởi vậy ta không đổ chung vào một nồi đặng.

Sáng hôm qua, có hơn 100 thợ trong hãng Est-Asiatique bỏ việc không làm. Cứ theo như tin một tờ báo tây ở đây, thì số dân thợ bỏ việc tới 200 người, mà nguyên-nhơn là thợ xin với chủ cho làm rút xuống 6 giờ, chứ không làm 6 giờ rưỡi, và xin chủ tính tiền-làm giờ mà trả cho thợ.

Song theo như tin của bổn-báo đã dò hỏi ra, thì hãng Est-Asiatique quen bắt thợ làm đêm cho chạy việc, nhưng lại chỉ trả thêm cho mỗi người một cắt lạc. Thợ nghĩ rằng làm đêm khuya cực khổ mệt nhọc mà hãng chỉ phát cho có một cắt thôi, thì thiệt thòi cho họ lắm, nên họ lấy lời lẽ ôn tồn, xin hãng phát thêm cho họ. Ông chủ hãng chưa nói gì, chớ mấy anh đốc-công, mấy chú cặp rằng đã rầy la rực đánh họ, nên họ rủ nhau nghỉ việc đó thôi. Việc nầy xảy ra, không có tánh-chất gì về chánh-trị hay là cộng-sản cả.

Mong rằng hãng Est-Asiatique nên điều-đình cho sớm, để cho thợ trở lại làm việc.

NỮ-GIỚI DIỄN-ĐÀN

KHUÊ MÔN BẤT XUẤT

Trời không riêng che, đất không riêng chở, thời bà lại tự vị chi ai mà đặt ra cho có kẻ khinh, người trọng, nam tôn nữ ti. Cũng thời mặt mũi, hình dung, cẳng thời đầu đen máu đỏ, sao từ trong gia đình ra ngoài xã hội, người đàn ông vẫn có địa vị trên trước người đàn bà.

Cái sự kém sút ấy phát khởi tự gia đình: Người con gái lúc còn nhỏ vẫn bị bó buộc trong khuôn phép nhà. Hễ giàu thì lầu cao cửa kín; nghèo thì ông Táo với ba cái nồi, trọn một đời cái tư tưởng bị chôn chặt trong bốn vách tường, nên địa vị người đàn bà càng ngày càng hạ xuống.

Cái nhà là thế giới, còn ông Táo là xã-hội của chị em ta đó (Trừ ra một phần chị em ở tại Saigon).

Người đàn-bà sở dĩ bị áp chế là vì kém học thức, ít kiến-văn, thiếu tư-cách, và không có chức nghiệp. Sổ ra ngoài một chút, cha mẹ đã lo sợ, thời làm sao cho con học đến nơi đến chốn được. Đã không học được thời có dịp nào mà mở mang sự thông minh ra. Đã không học được thời làm sao mà hiểu biết mọi sự vật cho được. Hết cái thời kỳ « khuê môn bất xuất » thì tới thời kỳ xuất giá tùng phu. Mà đến khi xuất giá rồi thì khuôn phép còn bó buộc hơn lúc còn con gái nữa.

Trọn một đời không có lúc nào ra ngoài khỏi phạm vi gia-đình được, thời làm sao mở rộng tư-tưởng kiến-văn. Không hề trực-tiếp với xã-hội bao giờ, thời làm sao trau dồi tư-cách cho đáng đàn được. Đối với nước non nhà có khác nào người khách lạ, nghĩ có đáng thẹn cho chăng?

Người con gái có đức hạnh là do ở đạo-đức, chớ không phải do ở sự bó buộc. Gia-đình giáo-dục bơ thờ thời dầu nhốt kín trong phòng, chưa chắc là nên người tốt. Có trải qua sương-tuyết mới rỏ sức bá-tòng, có lộn lộn với đời mới biết mùi đời cay đắng.

Đời nầy là đời duy-tân, chị em ta hãy bỏ cái óc cũ kỹ đi. Muốn được nối gót chị em thế-giới, bước lên thang tiến-hóa, thời phải tự mình giải phóng cho mình mới được.

Nhà văn-sĩ J.J. Rousseau có nói: «Sống không phải là hô hấp, tức là hành động, tức là sử-dụng những cơ quan, những trị giác, những năng lực, tất cả những bộ-phận trong thân thể ta, cái đó nó cho ta biết là ta sống.»

Sống yên trong gia đình, cái đời cũng thanh nhàn thật, song lẽ nào chị em ta lại cam tâm ở chỗ sống không ai hay, thác không ai biết, mà cái kiếp sống như vậy, chẳng qua chỉ sống cái xác mà thôi.

TỪ-HOA

ĐÌNH-CÔNG Ở VƯỜN CAO-SU PHƯỚC-HÒA

Có tin rằng bữa 12, có 80 cu-li, vào toán cu-li mới mộ tới, không biết vì cớ gì, lại không chịu ra vườn làm việc. Có 4 người cầm đầu đã bị bắt.

Sáng bữa qua tình-hình vườn cao-su Phước-Hòa đã yên và dân cu-li lại làm việc như thường rồi.

Chuyện thị phi...

Cái hộp quẹt của dân cộng-sản

Thật Nam-Chúc nói là rất phải: Cái bài kỹ-thuật của bạn Bonvicini ra Nghệ về việc trong báo « Opinion » thật là một cái tiểu-thuyết trường-thiên « dốc tổ ».

Độc sao mà cái từ thằng xe kéo trở đi cái hộp quẹt, không biết rằng người bày trò đặt chuyện ra như vậy định [illegible] ai?

Sau khi nhờ thằng xe kéo đất cho ông già, ông già đưa vào ở Cộng-sản rồi thì họ Bông ta gặp anh chủ trùm cộng-sản; mới có khúc đầu đã thấy khó nghe rồi, vì nếu có ở Cộng-sản thiệt, sao họ Bông lại tìm kiếm gặp gỡ được dễ dàng như vậy? Phương chi theo như họ Bông đã thuật, thì anh chủ trùm Cộng-sản nói tiếng Langsa giỏi lắm: cái sự nói tiếng Langsa giỏi đó, bày tỏ ra rằng anh chủ trùm đã biết rằng họ Bông là người Langsa, là nhà làm báo, thì anh ta lại dạy gì nhờ họ Bông mua súng sáu vào cho anh ta. Thế mà họ Bông sắp đặt lớp lang, nói rằng anh kia nhờ mua súng, thật là khó nghe quá chừng.

Cái « dốc » ấy như là con diều gặp gió, càng lên càng cao tít mây xanh!

Thiệt vậy, họ Bông kể lại rằng khi sắp từ biệt ra về, nàn nỉ xin anh trùm cộng-sản kia một vật gì làm chứng, để cho người ta tin. Trước hết, anh trùm kia đọc một cái truyền đơn cho họ Bông chép, song họ Bông nằn nỉ hoài, nói rằng cái đó chưa đủ làm chứng cớ. Rốt lại anh trùm liền đưa cái hộp quẹt bên Nga cho họ Bông làm dấu tích rằng mình đã vào ở Cộng-sản thiệt, mới có được vật quí báu nầy đây.

Họ Bông chụp hình hộp quẹt ấy in lên báo Opinion, bộ lẫy làm tự đắc lắm. Song chuyện đó không khác gì câu chuyện anh chuột kia gặp anh mèo muốn trốn vào kẹt cửa, mà bị kẹt cửa hẹp quá, trốn đầu thì lỏ đuôi, giấu đuôi thì thò đầu, mèo ta tóm được. Họ Bông là anh chuột đó vậy.

Nam Chúc không cãi rằng hộp quẹt ấy không phải là từ bên Nga, nhưng thứ đồ chẳng qui hóa gì, trên sở một thám Saigon ta có cả đống. Chẳng có anh trùm Cộng-sản nào cho họ Bông hộp quẹt, cũng chẳng có hộp quẹt nào họ Bông đem từ Nghệ-an về. Bất quá họ Bông muốn lòe đặt giả chơi, nên chi lén vô một thám mượn hộp quẹt ấy về chụp hình đăng báo đó thôi. Có phải vậy không họ Bông? Nếu cho Nam Chúc là nói sai, mà họ Bông muốn rủ vào làng Ông cết cổ gà để thề, Nam Chúc cũng thề vớn.

Nãy giờ tôi nói phơi những cái chỗ mà họ Bông bày đặt khôn ngoan như thế, là để chứng tỏ rằng cái bội D. mà có người định lập ra, bắt Nam-Chúc thảo điều lệ bữa kia, thật họ Bông làm bội trưởng là xứng đáng lắm.

Theo ý Nam Chúc thì họ Bông chẳng tới chẳng nhẳng đáng làm bội trưởng bội ấy mà thôi, dầu tôn lên làm ông vua, ông thần, ông thánh « dốc » nữa cũng đáng.

Nhơn vì bài kia sắp thành, họ Bông sắp được bàn làm bội trưởng, nên Nam Chúc muốn mừng bài thì:

« Tôi con ông Công chúa ông Nghệ,
« Nói chuyện trên trời dưới đất nghe.
« Hượm thách Lưu Linh hơn vạn bộc,
« Cờ cao Hề Tích chấp đôi xe.
« Lội ngay xuống biển cá tôm lại,
« Chạy tuốt lên non cối cọp về.
« . . . . . .
« . . . . . .

Còn hai câu gì nữa Nam-Chúc quên lũng, để thủng thẳng nhớ lại, sẽ thêu vào một bức lụa để dưng cho họ Bông.

NAM-CHÚC

TẠI HỘI ĐỒNG ĐỀ-HÌNH Ở HẢI-DƯƠNG

Việc tra hỏi 26 đảng-viên cách-mạng mới bị bắt

Hồi đầu tháng nầy, sở mật thám Hà nội dọ bắt được 26 đảng-viên cách-mạng phần nhiều là người làm ở đường xe lửa từ Hànội qua Vân-nam; việc nầy trong một số trước, bổn báo đã nói rồi.

Quan đại-úy Guillaumin, là một hội-viên trong Hội-đồng Đề-hình, được tin báo rằng ở Hànội mới bắt được 26 người dự vào trong một chi bộ của Việt Nam-Quốc-Dân-Đảng, nên lập tức từ Hải-dương về Hànội để xét hỏi ngay. Chiều hôm thứ bảy 4 Octobre ngài đến Hànội liền đêm ngay 26 người mới bắt được và một người xếp tranh (chef train) . . . . . (vì tội làm dấu giả của sở Đốc-lý đã xử tại tòa án Trừng-trị) đem ra xét hỏi mãi đến bây giờ rưỡi mới xong.

Phần nhiều người đều chối rằng oan, mà không nhận là có chưn trong đảng Việt Nam Quốc Dân. Chỉ có một người là Ng[illegible]-Dịch nhận là khi tùng sự tại Vân-nam, bị người ta ép, nên phải vào đảng, nhưng y lại khai rằng tuy có vào đảng mà sự thiệt thì chưa hành-động gì cả.

Mấy bữa trước thì những người nầy còn bị giam tại khám Hỏa-lò Hà-nội, song nếu việc lấy khai mà xong sớm, thì có lẽ cũng đem ra Hội-đồng Đề-hình nhóm ở Hải-dương ngày 20 nầy để xử chung với các việc kia cũng chưa biết chừng.

Đã tìm ra được ở in truyền đơn ở Dakao, có ba cô thiếu-nữ bị bắt

Hồi lâu nay, thấy truyền đơn rải cùng, nhưng ta chưa được rõ cái nhà in bí-mật ấy ở đâu, dầu rằng lòng trước lính mật-thám đã có tìm bắt được cái nhà in truyền đơn, nhưng chưa phải chừng ấy là hết. Lính mật-thám lúc nầy lo về chỗ đó dữ lắm.

Gần đây, có nhiều người rải truyền đơn ở Trung-chánh và Quán-tre bị bắt, có khai chỉ chỗ in truyền đơn ở một cái nhà lá tại làng Thuận-kiều. Chiều thứ ba vừa rồi San-đầm Giađinh liền thông lời khai ấy mà đến Thuận-kiều tìm bắt. Quả thiệt tới nơi bắt được mấy người và đồ in truyền đơn.

Mấy người nầy khai chỉ chỗ in truyền đơn ở Dakao. Lính đến nơi bắt được 9 người từ 16 tới 18 tuổi, trong đó có ba cô gái, hai cô là nữ học-sanh bổ trường, còn một cô là đầu bếp. Nhà mà mấy người nầy bị bắt đây, chính là chỗ in truyền đơn, lúc lính vào thì mấy người nầy, vẫn còn lui-cui làm việc. Lính tóm thâu được đồ in, nhiều truyền đơn và sách vở quan-hệ.

Trong mấy người bị bắt đây, người ta nói rằng có một tay bạo-động rất lợi hại lâu nay vẫn hoạt-động ở Saigon.

Quan Toàn-quyền Ấn-độ Hòa-lan sắp qua viếng Đông Pháp

Trong một số báo đã lâu, có đăng tin rằng quan Toàn-quyền xứ Ấn-độ Hòa-lan, đến đầu tháng Novembre tới đây, sẽ qua viếng xứ Đông-pháp. Nay mới tiếp được tin cho hay chắc chắn rằng ngày 3 Novembre ông De Graef ngồi chiến thuyền Hoa-lan sẽ đến tại vịnh Hạ-long rồi lần lần vào bến Haiphong để đáp xe lửa lên Hànội có quan Toàn-quyền Pasquier và các quan văn võ Tây Nam tiếp rước.

Bận trở về ông De Graef sẽ đi đường bộ, đi vòng qua nước X ém, ta rồi mới trở về xứ.

Chương-trình cuộc tiếp rước qui khách, chắc sẽ có nhiều yến tiệc long trọng lắm.

Coi Phụ-trương số mai có bài **Phê-bình bài phê-bình của ông Phan-Khôi** của **Hồng-Tiêu**

Ở miệt rừng núi Bắc-kỳ

Một đàn voi ở rừng xuống phá tan làng của dân

Theo tin của bạn đồng-nghiệp *Phổ-Thông* ngoài Bắc, thì ngày 16 tháng trước, ở Bản-huổi Tô-giát (ở miệt thượng-du Bắc-kỳ, cái tên trên đây chắc là tiếng mường hay tiếng Thổ)

Chừng 11 giờ đêm, đang khi dân làng ngủ say, bỗng có một đàn voi độ 7.8 con kéo đến phá tan cái vựa lúa ở cạnh nhà tên Xen Thiếp. Xong đàn voi lại kéo đến phá cái túp cạnh nhà nữa. Cả nhà Xen Thiếp bấy giờ khiếp sợ, kêu cứu om sòm, nhưng ai dám chạy ra đuổi voi?

Tóm thế, hai vợ chồng Xen Thiếp dắt con đến ở nhà hàng xóm. Vừa ra khỏi cửa được một lúc, thì đàn voi kéo vào nhà phá đồ cả nhà bao nhiêu đồ đạc gì đều bị voi đập phá tan tành cả.

Phá xong nhà đó, đàn voi lại đến nhà Cô-lô, nhà nầy ở giữa làng, voi đi qua nhà tên Pom-No không phá, chỉ phá nhà tên Cô-lô. Trong nhà, cả thảy có 6 người, khi hay voi đến thì bỏ chạy trốn qua hàng xóm. Voi phá tan rồi kéo nhau đi.

Làng nầy gồm có năm nhà, thế mà có hai nhà bị voi phá. Thiệt là một sự đau đớn cho dân rừng.

Đồ-v-Nhiêu, cai mà-tà, bị một tên cướp giết chết

Tên cướp đã bị bắt rồi

Ngày 5 Octobre, lối 3 giờ chiều chú cai Đồ-v-Nhiêu, thuộc về đội tỉnh mã-tà đóng ở Châu-đốc, vâng lịnh quan trên đi bắt một tên cướp rất nguy-hiểm, nó tên là Kiên.

Chú cai đi tới làng Long-khánh tức là làng tên cướp ở, chú để thuyền và súng, có ba người cùng đi với chú, ngồi đó canh giữ, rồi chú cùng mấy người đi tới cái nhà lá của tên Kiên ở. Một mình chú vào trong nhà ấy để bắt tên Kiên. Chắc hẳn Kiên đã biết rằng có lính tới bắt nó, nên chi nó cầm một cái rựa đứng núp bên xó cửa, chú cai Nhiêu vừa bước vào trong nhà thì nó nhảy ra chém bị thương nặng lắm.

Lúc ấy chú cai còn bắn được hai phát súng nhưng không trúng tên Kiên, rồi chú ngã xuống. Kiên liền giựt lấy súng sáu của chú cai giơ ra hăm dọa mấy người đứng ở ngoài, mấy người nầy định bắt nó nhưng không có khí-giới trong tay, thành ra nó tẩu-thoát đặng.

Quan chủ tỉnh hay tin liền phái một thầy Đội và hai người lính tìm bắt đặng tên Kiên cả khẩu súng sáu mà nó đã lấy của chú cai nữa.

Tội-nghiệp chú cai Nhiêu, khi người ta chở đi nhà thương, thì chú tắt hơi.

Quan Toàn-quyền Ấn-độ Hòa-lan sắp qua viếng Đông Pháp

Trong một số báo đã lâu, có đăng tin rằng quan Toàn-quyền xứ Ấn-độ Hòa-lan, đến đầu tháng Novembre tới đây, sẽ qua viếng xứ Đông-pháp. Nay mới tiếp được tin cho hay chắc chắn rằng ngày 3 Novembre ông De Graef ngồi chiến thuyền Hoa-lan sẽ đến tại vịnh Hạ-long rồi lần lần vào bến Haiphong để đáp xe lửa lên Hànội có quan Toàn-quyền Pasquier và các quan văn võ Tây Nam tiếp rước.

Bận trở về ông De Graef sẽ đi đường bộ, đi vòng qua nước X ém, ta rồi mới trở về xứ.

Chương-trình cuộc tiếp rước qui khách, chắc sẽ có nhiều yến tiệc long trọng lắm.

Coi Phụ-trương số mai có bài **Phê-bình bài phê-bình của ông Phan-Khôi** của **Hồng-Tiêu**

LAM SẮC BẠCH TRƯỢC HOÀN

Là một thứ thuốc đau lậu màu xanh hạng nhứt của hiệu ĐẠI QUANG đã có tiếng khắp trong Trung, Nam, Bắc-kỳ.

Bịnh đau lậu là một chứng rất hại cho con người, bởi vì mình chơi bời quá độ, hoặc là bởi uống rượu nhiều thọ hơi thấp độc mà sanh ra cũng có. Bịnh nầy có khi 5, 3 năm không hết nếu cứ để vậy không trị nó đi, thì sẽ thành ra những chứng: tim la, huê liễu, hộ-xoài thì còn hại lây tới con cháu nữa, bởi vì tại không trị nó cho tuyệt nọc, vậy nó sẽ làm ra nhiều bịnh rất hiểm nghèo. Phàm khi bịnh mới phát ra, thì tiểu tiện đau rát, ra theo chúc mủ, lại làm cho lỗ tai lùng bùng, con mắt lờ, thật là một sự hiểm nghèo biết mấy vậy nên phải cẩn thận cho lắm mới khỏi mắc cái bịnh độc nầy.

Cách dùng: Mỗi ngày uống 3 lần, mỗi lần uống 5 viên với nước trà, trước khi ăn cơm [illegible]

MỖI VE GIÁ LÀ: 1$00 — 12 VE GIÁ: 10$00

ĐẠI-QUANG DƯỢC-PHÒNG

Tiệm chánh: N° 16, Bd Tổng-đốc Phương Cholon

Tiệm nghánh: N° 47, rue du Sucre -- Hanoi

THỂ-THÁO

Cuộc đấu võ

Đêm thứ bảy tại rạp Modern-Cinéma

Lối sáu bảy giờ tối trời mưa tầm rầm một lát rồi dứt, những người ham mộ cuộc đấu võ, tìn tượt đến rạp Cinéma-Modern.

Trước kia có lần tôi nói rằng người Tây thích xem đấu võ hơn Annam lời nói ấy đêm nay người ta phải cho là đúng, mà cuộc tranh võ tổ chức ra trong đêm thứ bảy, thiệt là thích sách võ cùng. Người Tây ở Saigon, làm việc một nơi trông cho đến thứ bảy thì đi hết mặt ở đâu mà bãi biển, hoặc dắt nhau vào rạp xem bắn, đến như những người cặp ở lại Saigon, phần nhiều đến tối thứ bảy thì lại mắc vén tóc, tham vắng nhau thành ra không rảnh rang mà đi xem đấu võ được.

Cuộc đấu võ đêm nay ai cũng hy trước rằng hay, song không được đông khán giả bằng lần trước là tại vậy đó.

Trận giáo đấu

Trận ấy Carpentier đấu với Kid Chocolat 4 hiệp hai bên đều đồng cân mà lực lượng tài nên [illegible] nhau rất kịch liệt.

Đánh đủ 4 hiệp hai bên đều mệt, các ông Trọng-tài [illegible] bên lại, hai bên đều đồng bơn [illegible] cho huề.

Bây giờ trong đám khán giả [illegible] người hào tâm, tặng cho hai vô sĩ 10 đồng bạc, song người hào tâm ấy lại giấu tên, không muốn cho ai biết. Ấy cũng là một cách mong chi võ sĩ đồng kẻ [illegible] thôi.

Độ thứ nhì

Athias thắng bon Picard

Cặp võ sĩ đã [illegible] thứ nhất [illegible]

Thiệt vậy Carpentier và Kid Chocolat, tuy trẻ tuổi, song tỉ [illegible] có điều nghề [illegible] thì thu [illegible] giúp cho khán quan một trận cặt [illegible]

Cả hai vị [illegible] đánh có [illegible] đánh chỗ [illegible] phép một [illegible] trong hai cặp [illegible] võ nghệ cao [illegible] đánh ngã [illegible] kẻ nghịch [illegible] đã lâu.

Tuy vậy, [illegible] trông [illegible] làm cho [illegible] khiến [illegible] thắng bon Picard [illegible]

Có nhiều người [illegible] ngày sau, [illegible] hai võ sĩ nên [illegible] chớ đừng có « bàn luận » [illegible] kỳ nầy, mà khán giả [illegible] không có tiền đấu thường đó.

Độ thứ ba

Ternus đánh ngã De Peretti

Ternus hôm trước vừa thắng bon Bathylde thì kẻ De Peretti ra thách đánh, Ternus liền nhận lời.

Thấy De Peretti dám thách Ternus thì ai cũng ngỡ anh ta võ nghệ cao cường hơn Ternus nhiều ắt không dè kỳ nầy lại bị Ternus hạ ăn bụi.

Bữa nay Ternus đánh thiệt hay, đánh nhiều thoi rất độc, mà cách tháo luyện của anh ta tấn phát lắm thường.

De Peretti cao lớn hơn anh ta [illegible] có sức mạnh hơn, nên Ternus phải dụng thế. Anh ta phòng thủ kín đáo, liệu bề chong mặt đánh kẻ [illegible] lại De Peretti, nên anh ta bèn dùng thế « đi dưới » như gà thiếu [illegible] vậy.

Vào hồi [illegible] tay [illegible] đánh [illegible] thoi nào đáng thoi nấy, còn De Peretti thì đánh bậy, [illegible] tránh [illegible] trông [illegible] đấu [illegible] chỗ không đáng [illegible] được mấy cú nhẹ.

Qua hiệp [illegible] Ternus [illegible] trong nhiều thoi De Peretti [illegible] nhau mấy [illegible] một, coi [illegible] lắm.

Qua hiệp thứ tư [illegible] được dập tối, bên đánh một thoi [illegible] rồi bồi thêm một thoi hiểm [illegible] đến trúng ngay cằm De Peretti, [illegible] ngã một cú phịch.

Giây [illegible] đã [illegible], De Peretti bầy còn nằm [illegible] nên Ternus [illegible] trọn thắng. Công chúng vỗ tay khen vang trời.

Đó mấy trước khi [illegible] có anh [illegible] bữa hôm thì [illegible] thường 15 bữa cơm [illegible] hàng Majestic, 2 chai sâm [illegible] và 10 $, những đồ [illegible] được [illegible] mà lắm [illegible] và đáng tiền.

Độ thứ tư

Sosa thắng bon B. Kwe

Đó nay [illegible] Sosa [illegible] sức cả.

[illegible] Sosa [illegible] bên [illegible] cứ điểm trả trc [illegible] cho đến màn cuộc mà [illegible] bon, chỉ không đánh ít tới như mấy hiệp đầu vậy.

Bằng Kwe bữa nay đánh [illegible] trên [illegible] hay mà nhờ [illegible] Sosa [illegible] nên [illegible] bên Sosa.

Độ thứ năm

Y Aman hòa với Vermenot

[illegible] Vermenot [illegible] Y Aman [illegible] Vermenot [illegible] Y Aman [illegible] vỗ [illegible] Vermenot, thì chắc [illegible] Vermenot [illegible] Ấy là tôi [illegible] gần [illegible]

Aman bữa nay đánh tới 4 hiệp, [illegible] sức, và [illegible] Aman đánh Ve[illegible] tìm [illegible] vậy, nhưng [illegible] Vermenot, vì anh [illegible] là một tay võ sĩ hữu danh mấy trận nay lại tập dượt kỹ ám phần Aman nhẹ hơn anh ta đến 7 kilos mấy, gần 8 kilos, cái « cú » cũng phải vì đó mà gẫu nên có thể nào hạ Vermenot cho được?

Bị đánh bao nhiêu Vermenot đều chỗi nổi hết, đến khi Vermenot tỉnh lại, Aman tuy có trở khỏi song cũng bị nhiều thoi trúng và bầm mặt, làm cho mặt mày sưng núp. Từ hiệp thứ bảy tới hiệp thứ 10 Aman hình như giảm sức, nên Vermenot mới thừa thế mà công kích lại. Giá như trong 6 hiệp đầu mà Aman không đánh hay hơn Vermenot thì trận nầy phải thua rồi, song nhờ trước Aman thắng nhiều, sau dầu có thua lại cũng không đến nỗi thảm vốn.

Vì vậy mà trận nầy bai bên huề, có nhiều người trách các ông [illegible] sự có ý tư vị Vermenot, họ nói dầu cho hai bên có đồng bơn nhau [illegible] Aman nhẹ cân hơn Vermenot [illegible] như vậy, phải cho Aman thắng mới [illegible] công bình, [illegible] cũng chưa [illegible] phải vậy.

Lê Bảo Hồ

Việc Vặt

SAIGON

Quan-lại thuyên chuyển

M. Trần-văn Mỉ Đốc-phủ-sứ mới nghỉ hưu nghỉ phép nay đặc bổ đi tùng sự quan Thanh-tra tỉnh Kontum.

M. Lê minh-Tiến, Tri-huyện hạng nhất ở Cần-giờ, đặc bổ đi tùng sự quan Thanh-tra tỉnh Cholon.

M. M. Ngô-văn-Lâm, Tri-phủ hạng nhất ở Cai-lậy, Nguyễn văn-Tư, Tri-phủ hạng nhì ở Biên-hòa, và Nguyễn văn-Phước, Tri-phủ hạng ba ở Bà-rịa, đều đặc bổ đi tùng sự quan Thanh-tra tỉnh Tân-an.

M. M. Trần-văn-Mẫng, Tri-phủ hạng ba ở Travinh, Lê-văn-Thuế, Tri-huyện hạng nhất ở Bến-lức, đều đặc bổ đi tùng sự quan Thanh-tra tỉnh Sa-đéc.

M. M. Huỳnh-văn-Sang, Tri-huyện hạng nhất, ở Rạchgiá, Phan-văn-Trinh, Tri-huyện hạng nhất ở Mỹtho, đều đặc bổ đi tùng sự quan Thanh-tra tỉnh Gôcông.

*M. Lê-

NAM-XUÂN-THỌ
NGUYỄN-BÁ-THỌ
CAIRANG VILLE
NAM-XUÂN-THỌ
NGUYỄN-BÁ-THỌ
CONFISEUR
CAIRANG VILLE

Thuốc bổ Bình-Tức-Ngọc Gân một chai năng nay, tôi Nam bình tức ngực, tay lưng bủn, thở không đặng nhiều thứ, chẳng dám ngồi lâu, uống thuốc ít, ở lâu mà cũng không thấy hết; may sao tôi nghe người nói tôi mua thử thuốc bổ Bình-Tức-Ngọc của ông Nguyễn-Bá-Thọ ở Cairang, giá nó từng hũ thuốc có 0$65, mà dùng thì nhiều bình như tức, nhức đầu, bủn chân tay vô cùng. Tôi nghe giá nó quá rẻ, sắc quá, nên tôi lại thuốc dùng con tuần, hết vỏ tôi lấy đó quên tôi, dùng thuốc 3 miếng thì bớt nhiều, dùng thêm 2 miếng thì bình nó chưa hết hẳn, nhưng mà tôi có anh ba bình, là người hay dùng thuốc dán ấy, nói nó hay lắm, thuốc dán ấy trị bình gì hay lắm nên anh mua thêm 2 hũ mà để dành. Tôi viết ra đây bàn bè thân thích xin giúp thêm, chớ chẳng phải cố tâng quá.

Nguyễn Bá Thọ
Cairang

XIN ƯU Ý.— Thuốc nầy có gửi bán khắp cả xứ NAM — LÀO và Cambodge. Saigon có bán nơi tiệm Nguyễn-thị Kính, và các gare xe lửa. Ai muốn mua viết thơ để M. Nguyễn-văn-Lâm chez M. Lượng rue de la Gare N° 42 compte N° 5 Saigon.

ĐÈN CỦA ĐỨC-QUỐC

MỚI GỞI QUA NHIỀU KIỂU LẠ!

Hãng chúng tôi có tính làm đại-lý độc quyền một thứ của manchon thắp bằng dầu hỏa của hãng « AIDA » bên thành quốc nổi tiếng nhiều kiểu coi rất đẹp mà cách dùng giản tiện lắm. Các thợ đều nhanh chóng thắp đèn này. Nó sáng gần bằng đèn điện, mà tốn hơn lại ít, vì mỗi một giờ dùng hết chỉ tốn có xu nhỏ dầu lửa mà sức sáng của nó bằng 300 bougies. Thứ đèn mới đến rất tiện lợi cho người dùng.

Vậy quí vị cần dùng mua thử xem vào, cho là thứ của khoa học và nghệ thuật của Đức-quốc sáng tạo ra là đúng sao nên dùng thử đèn của hãng chúng tôi làm đại lý đây, mà có rủi hư chỗ nào, thì hãng sẵn lòng sửa giúm, không tính tiền công. Giá mỗi cái giữ chỉ cách dùng đến nầy, ai muốn hãy viết thơ đến hãng chúng tôi mà xin.

MY-QUANG & Cie
Importation et Exportation
N° 29 Rue Tien-Sin — Téléphone N° 493
CHOLON

TRƯƠNG DẠY CẦM TAY BÁNH XE HƠI

AUTO ECOLE ET AUTO EN REPARATION

Trường tôi đã mở đầu năm, kể từ ngày nầy sắp tới quí ông đến học sớm phải tại trường tôi, thì tôi có phát cho mỗi người 3 quốn sách dạy về máy xe hơi của M. Trương trung-Lý mới xuất bản, và 1 cuốn Luật mới có thầy dạy sửa máy và thầy dạy luật, có thầy Bá-Nghệ cầm tay bánh xe ra dạy có nhiều giấy tờ tốt của quan trên và quan Toà quyền Đông dương cho, Médaille Hoàng đế Annam và Hoàng đế Caomên.

Dạy rất mau thành nghề, ít giỏi thì một lần chắc đậu, có chỗ ăn chỗ nghỉ rất kỹ lưỡng, giá rất rẻ hơn các nơi, cho mướn xe thì, Camion và Torpedo đủ hết.

Trường tôi có cô Nguyễn-thị-Hường dạy đờn bà cầm tay bánh xe thi.

Xin quí ông chú ý có muốn sửa xe đem tới, có nhiều thợ máy giỏi trong trường sẵn sàng sửa rất kỹ càng giá rẻ lắm. Mỗi khi đem xe đến sửa rồi có cho thêm quyển sách dạy về máy xe hơi viết bằng chữ quốc ngữ rất hữu ích trong khi giữa đường, nó vẽ các thứ hư và cách sửa. Cách cần Magnéto.

CHU-VAN-HAI
N. 61, Colonel Grimaud
Trước chợ mới Saigon sau gare Cuniac

Lời quan Toàn-quyền PASQUIER hiểu-cáo nhân-dân Nghệ-Tĩnh

Trong khi quan Toàn-quyền Pasquier đi qua miền Nghệ Tĩnh vừa rồi, ngài có tờ lời hiểu cáo nhân dân hai hạt ấy như sau này:

Hỡi các nhà Sĩ, Nông, Công, Thương trong hạt Nghệ, Tĩnh!

Bổn chức là Toàn-quyền xứ Đông Pháp, đại-biểu của nước Pháp là một nước văn-minh Âu-châu, có danh tiếng là một nước phú cường, đứng nhận cái trọng trách bảo hộ cho nước Đại Nam nầy.

Bổn chức vì địa hạt nầy, thấy trong từ dân đây phần nhiều bị lầm đường lạc lối, cứ động mê hoặc, mà trong lòng bổn chức thật lấy làm thống khổ lắm thay.

Hỡi các nhà văn thân! Hiện thời đảng kia đem lời ngon ngọt rủ rê nhân dân làm càn, để cái đạo Thánh-hiền ngày xưa phải vùi dập đi như vậy, bổn-chức đối với các nhà cựu học không nỡ đem lời nghiêm trách làm gì. Bổn chức vẫn biết sở dĩ các ngài bấy giờ khó gió đủ sức mà duy trì được đường bảo nhi theo con đường chánh đại, là vì các ngài vào bậc lão đạt chu nhược rồi, hoặc là vì bọn thanh-niên mới thì không biết kính nể gì nữa. Các ngài trông thấy dân gian ngày nay phải khổ sở vì bọn làm càn, tất cũng lấy làm đau lòng sốt ruột chẳng khác bổn chức vậy.

Bổn-chức chỉ trách một bọn người trong phái tân học nhờ nước Pháp dạy dỗ cho học được ít nhiều khoa học Thái tây, đã lấy làm tự mãn tự túc lắm, bèn mê theo ngay đường làm bậy, hoặc ám trợ sự làm bậy để phá hoại sự yên vui của đồng-bào và đạp đổ cả cái nền luân-lý ngàn năm của nòi giống Hồng-Lạc, cái nền luân-lý ấy phâm các dân-tộc trên thế-giới, nước nào chẳng phải có.

Cũng có một ít kẻ có lòng tham đảng trách làm, chúng sang nước kia đang lúc bán khai, học được cái chủ-nghĩa giả dối, chúng cũng biết rằng cái chủ-nghĩa ấy các nước văn-minh phủ-cường bên Âu-châu đều nghiêm cấm cả, thế mà chúng nó đem về truyền bá trong nước nhà, chẳng qua là tôi tớ một đảng bên ngoài, thế mà chúng cũng cúi đầu phục tùng, thật là vô nghĩa lý. Chúng lại tự nói ra rằng chúng không nước không nhà, không tổn thân gì nữa. Lời nói ấy quả là lời nói của quân vô lại.

Lại có rất nhiều kẻ khác đảng trách nữa, những kẻ ấy không có lòng thành thật, không biết tế nghĩa lý mà cự tuyệt những lời cường-hoặc.

Những người yêu nước mà mong cho nước được thạnh vượng, mong cho đồng-bào được hưởng phúc lạc, thế mới là người yêu nước một cách chơn chánh. Ai là người biết yêu nước một cách chơn-chánh thời hiểu ngay rằng nước Đại Pháp văn-minh đã đem học-vấn hay truyền thụ cho nước mình các thầy người Pháp đã bảy vẽ cho mình trở nên người tài trí, lại biết rằng Đại-Pháp là một nước có nhiều nhà đại chánh-trị có nhiều vị đại danh tướng, nay được nước Đại Pháp dìu dắt mình lên đường văn-minh tiến bộ, thật là vẻ vang cho mình lắm thay.

Những kẻ không biết nghe những lời dạy bảo của các thầy người Pháp nữa, toàn là những kẻ thiếu-niên kiêu-căng, bội bạc. Ấy ai đã xui chúng bỏ quên mất đạo sư sanh như vậy? Ấy ai đã làm cho chúng tán tâm tán chí như vậy?

Hỡi các nhà nông! các người có ruộng mầu đất tốt bấy lâu, chỉ yên vui về đường cày cấy, thế mà bấy giờ các người đã bỏ quách ruộng đất ấy đi theo những đứa phỉnh phờ, chúng đánh lừa để lợi-dụng các người, ngõ hầu thỏa được lòng tham bấy lâu vẫn ao ước được cầm quyền để hà hiếp những đứa nhút nhát.

Chúng xui giục các người khuấy rối, bỏ mất, trật-tự, xin bãi các quan chức, xin tha cả thuế khóa còn ruộng đất đem quân phân, vân vân... thế mà chúng lại cứ sách thủ tiền bạc của các người, nếu các người không đưa thời chúng đốt nhà, nếu các người không chịu đi theo thì chúng lại hành-hung ngược đãi.

Chúng vẫn nói với các người theo cách bình-đẳng, thế mà chúng lại coi các người như tôi đòi, chúng bảo các người rằng mình tự làm thầy cho mình, nghĩa là tùy ý mình muốn làm gì thì làm, thế mà chúng bắt các người theo chúng chẳng khác như con trâu phải theo đứa mục đồng cỡi trên lưng, bảo sao nghe vậy.

Chúng nói ngon nói ngọt, đến khi làm cho các người tán hại hết rồi, tùng sử gặp có tai nạn bất thường hoặc giặc cướp, hoặc hạn hán, bấy giờ các người thử hỏi chúng có ai chạy giúp được các người và giải quyết các người hay không.

Xem ngay ở bên nước Nga và bên nước Tàu đó, hiện thời đảng cộng-sản cũng hành-động như vậy; thời đã thấy có hàng mười triệu người bị đói mà chết rồi.

Hỡi các người ở chốn thôn quê đừng nghe những lời ngon ngọt của quân vô lại ấy, chẳng qua chúng chỉ nói dối đó mà thôi, chúng nói rồi chúng có làm gì được đâu.

Bổn-chức thay mặt một nước phú-cường có lòng binh-vực các người còn hèn yếu, các người bấy nghe lời ta, các người phải đuổi lũ gian-trá ấy, không cho tới trong làng, phải hồi đầu tôn kính Đại-Nam chánh-phủ và Đại-Pháp bảo-hộ chánh phủ, phải tuân theo mạng lịnh của quan địa-phương bấy lâu hết lòng với dân, lại phải tin nghe lời các tổng-lý của các người đã bầu cử đó.

Ở trong bọn tổng-lý cũng có kẻ hư dữ, nhưng chánh các người là dân đinh trong làng đứng bầu cử đó, thế thời tối lại các người không biết chọn lấy người giỏi mà bầu cử.

Khi đã chọn được người tử-tế có tư-cách đem bầu làm tổng-lý, thời bao giờ cũng phải tin phục. Trong làng được phúc lạc, được bình yên, đều bởi các người mà được chở bởi ai nữa.

Hỡi các nhà Thương mãi! Bổn chức xét duy có mấy đứa nói ngon nói ngọt đi khắp nơi truyền bá cái chủ-nghĩa gian trá, đến nỗi việc buôn bán của các người phải đình-trệ, các người toẩy vậy lại chong phiền rầu như ta hay sao? Chính các người đã biết rõ vì phong trào độc ác ấy, tình thế làm hại nhau rồi ra nguy hiểm như thế nào. Thế thời các người phải nghe ta, nên phân chí liệu lời mà khuyên bảo những người đồng bang phải đuổi xa cái phường bậy bạ ấy đi.

Bổn-chức nói cho mà hay: muốn sự buôn bán được phát đạt cần phải dân gian ninh thiếp, cần phải đường vận-tải lưu thông, cần phải trên các chợ có nhiều sản vật, hóa hạng của các nhà nông-thương đem đến, lại cần phải giao-thông với các dân-tộc văn-minh nữa, nếu để cái phong-trào cộng-sản lan ra, thì cuộc buôn bán của các người sẽ bị phá hoại đi mất.

Hỡi các nhà thuyền thợ, bởi các người là con nhà thuyền-thợ làm việc phải lao khổ, cho nên bọn vô đạo ấy xúi các người đình công, đừng làm việc chuyên cần lắm chi nữa. Nầy các người phải nghĩ, bấy giờ có các nhà máy lớn của người Pháp có tri-thức, có tư-bổn lập ra, các người mới có nơi làm ăn giả sử không có các nhà máy ấy, hoặc có mà công việc khôn, phát đạt thời bấy giờ các người biết ý lại vào đâu. Thế thời cái chủ nghĩa chúng truyền-bá cho các người đó, các việc chúng hành-động và rủ-rê các người theo đó, lại chẳng hại dân sự phát đạt của các nhà máy ấy hay sao.

Trong các người tất nhiên cũng có những kẻ biết lẽ phải. Kẻ biết lẽ phải thì hiểu ngay rằng: Chúng xui mình làm như thế là chúng xui mình tự tay mình cầm dao cắt cổ vô sửa nuôi mình vậy.

Trong xã-hội có sĩ, nông, công, thương, dầu ở Đại-Pháp, dầu ở Viễn-Đông, bao giờ các bực hiền triết cũng cho từ dân là căn bổn của xã hội, và thời các người lại chẳng chiếm được một địa-vị trong từ dân của xã hội đó là gì.

Các người cũng biết rõ lắm rằng nước Đại Pháp bảo-hộ nước Đại-Nam có đủ tư cách duy trì được cuộc sinh tồn của các người nhiều bề hơn là phường vô lại tôi tớ một đảng ở ngoại-quốc kia. Nầy! Ấy cái đảng ấy nó đã đem dân-tộc nước Nga chìm vào trong biển khổ rồi đây.

Những kẻ dối trá nói ngon nói ngọt đảng ghét kia, có thể làm gì được đâu, chẳng qua các người nghe lắm đến nỗi mang tiếng phản chủ mất công ăn việc làm, đến khi ấy nào có thấy chúng giúp đỡ chi đâu.

Hỡi nhân dân Nghệ Tĩnh! Bổn-chức tuyên cáo không được làm rối loạn như vậy nữa. Người khôn mà phải để kẻ cuồng dại chỉ sử như thế là vô lý lắm, phải thôi ngay đi. Những kẻ phi nhân biến đó phải lắt mà trừng trị, thời các người phải tránh xa chúng nó, đừng theo nữa như là tránh dân rắn độc vậy.

Hỡi các nhân dân biết giữ lòng ngay thẳng, phải phân chí mà khuyên bảo các đồng bang rằng, Chánh phủ bảo hộ thật có lòng nhân từ quảng đại, công bình. Từ bốn mươi năm nay chỉ trù tính làm ích lợi cho dân, chớ những quân giặc kia thời chỉ có một thủ đoạn tàn phá của dân mà thôi vậy.

Đinh ninh mấy lời hiểu cáo, nhân dân hai hạt phải nghe.

ÉCOLE CENTRALE DE COMMERCE

(Annexe de l'Academie dactylographique de France)

Bổn trường sáng lập đã lâu năm chuyên dạy:

Comptabilité Sténographie - Dactylographie Français - Anglais - Cantonnais, etc.

để đào tạo nam nữ học-sanh thanh niên Nam Việt ra giúp cuộc thương trường bổn quốc được mau thành đạt

Học trong ba tháng thì thông thạo. Giáo sư toàn đã tốt nghiệp các trường cao đẳng chuyên môn dạy từng khoa, chẳng phải giáo sư vãn khoa mà dạy người Annamis chuyên dạy. Trường có đủ thứ máy tốt để học-sanh luyện tập. Thì giờ sáng đặt bên cho mấy thầy tân ngày bổn nhà cần học thêm được.

Học môn khác có bằng cấp bổn trường và được bằng cấp của Académie dactylographique de France nữa, cần như học tại bên Pháp vậy.

Trường có bán học sanh ở trong.

Lãnh đánh máy sách dùng theo luật và bản chép giấy tờ bằng máy. Làm mau và giá rẻ.

Cần hỏi điều gì, bổn trường sẵn vui lòng trả lời ngay.

Thơ và mandat xin gửi cho:

Monsieur Lưu-bá-Đạt
Directeur de l'Ecole Centrale de Commerce
47, Rue Vassoigne - Saigon

Thiệt là đại bổ xin dùng qua thì biết

NHÀ THUỐC TÂY KHƯƠNG-BÌNH-TỊNH, tại Cầnthơ có bán thứ rượu thuốc bổ hiệu Ô-nốt. Chế rất kỹ lưỡng, các chất thuốc đều nghiên cứu đã lâu và rất phù hợp với phong thổ xứ ta. Có nhiều giấy chứng thật rằng rượu thuốc nầy đã ngon mà lại bổ.

CHUYÊN TRỊ CÁC CHỨNG BỊNH KỂ RA SAU NÀY: Xanh xao kém huyết ăn không biết ngon, ít ngủ, bịnh đau trái tim hay mệt bịnh tức, đau phổi và các bịnh mới mạnh, cần nhọc sức. Đờn bà đang thai và lúc sanh rồi dùng rất tốt.

Giá bán lẻ: 2$ 80 một ve lớn — 1$ 80 một ve nhỏ
Giá bán sỉ: 23$ 00 một thùng 10 ve lớn — 15$ 00 một thùng 10 ve nhỏ.
Có gửi cách lãnh hóa giao ngân

Để bao thơ:

KHƯƠNG-BÌNH-TỊNH
CẦNTHƠ

Đánh giây thép: BÌNH-TỊNH, Cầnthơ
Giây thép nói: Số 52

BÁN RAO HÀNG

MÁY HÁT « ROYAL PHONO »
Dầu máy bao sắc hát lớn tiếng

Máy không nắp 14x16x33 giá	19$00
Máy gắn kèn, 15x27x27	21.00
Máy xách, bao da 12x20x29	22.00
Máy xách « « 11x27x31	25.00
Máy xách « « 14x24x30	23.00

Máy sơn thủy SONATA hát trọn 3 mặt dĩa, có thêm 10 dĩa PATHÉ kim sắc và 10 dĩa PATHÉ ngọc thạch giá thật rẻ 41$00.

Trừ bản đã thử dĩa hát, và đồ phụ tùng, lãnh sửa máy hát.

Bản đã thử bình chưng bông, Jardinière, Surtout de table.

Gởi cách lãnh hóa giao ngân.

LÊ-VĂN-TÀI
82, Rue Georges Guynemer 82
(Cho-cu) (Saigon)

Bà GALLIÉNI
7 à 29
Phòng kiểm bồi rộng rãi và
Téléphone : 776
Tam-Kỳ Khách-Lầu
NGUYỄN-HUỆ-KỲ Chợ-lớn
Annexe Rue Colonel Grimaud et Boulevard rất mát mẻ

Rẻ lạ kỳ

174, RUE D'ESPAGNE
SAU CHỢ MỚI

Mới có:

Vẽ hình - Rọi hình - Rửa hình

Rẻ lạ kỳ — Khéo vô song.

Không giống	Không lấy tiền	
30×40	50×60	60×80
4$70	6$40	10$50

Trần văn Nguyên
Ancien Photographe diplômé de Paris
Ancien Opérateur photo à la Bibliothèque Nationale à Paris

NGỌN GIÓ ĐÔNG-PHONG

Ấy là cái hiệu nhà ngủ ở Xóm-chiếu

Nos 218 — 220 — 222, Rue Jean Audet
KHÁNH-HỘI SAIGON

Mấy năm trước ở dưới Xóm-chiếu, rất nên u-nhàn quạnh quẽ, nhà cửa sơ sơ, đồng không mông quạnh, ngày hôm nay phong cảnh vui đẹp khác xưa.

Đứng mà nhìm trên bờ, lầu cao phố rộng, hàng lớn, người đông, còn dưới sông thì tàu bè của Vạn-quốc thương buôn. Ôi thôi! thật là đẹp, thật là đủng, cho khách nhàn du công nghiệp.

Bởi cớ ấy cho nên tôi mới mở một cái nhà ngủ ấy hiệu là Ngọn gió Đông-phong-khách lầu, rộng rãi mát mẻ, các cuộc đều mới hết, để cho quí-khách trước nghỉ dặng xem phong cảnh, sau hưởng ngọn gió đông phong.

Vậy kính mời quí khách trong lục-châu có đi Saigon, xin ghé lại nhà ngủ Đông-phong Xóm-chiếu, thì quí-khách mới thấy Lanto là cảnh đẹp, đặng xem rõ cuộc Vạn-quốc thương buôn.

Nay kính
NGUYỄN VĂN BÚT

Người bán cột cất năm 1000 năm không mục và chủ nhà ngủ Ngọn gió Đông-phong, Xómchiếu

STE AME POINSARD & VEYRET

PARIS - SAIGON - PNOMPENH - HAIPHONG - HANOI

Máy cày hiệu ALLIS-CHALMERS

thiệt tốt, rẻ, cày mau, chạy dầu hôi hay là essence. Biểu-chế nào muốn mua sẽ đem máy tới ruộng cày thử. Ở xa viết thơ hỏi Đuốc Nhà Nam, N° 72 đường Lagrandière — Saigon.

Pompe hiệu RATEAU

là hiệu rất có danh tiếng hơn pompe tốt hơn hết bên Pháp. Hem nước và rưỡng một giờ được đến 10.000 m3 nước. Muốn đi đâu xa hay đi trên gió cũng được. Pompe nhỏ và lớn có thể đem nước vô ruộng được từ 300 m3 tới 10.000 m3 nước trong một giờ. Hội Tháp-Mười có mua đã chạy chán là tốt. Muốn mua xin tới thăm hãng:

POINSARD & VEYRET
Boulevard Charner N° — Saigon

Thuốc THIÊN-THỜI của Pharmacie NGUYỄN-VĂN-TRI ở Mỹtho chế ra đã cứu được nhiều người rồi. Nếu có CÒLA thiệt thơa tiếp thêm, đừng cho vọp bẻ, thì mười bịnh không trật một. Dám cam đoan.

Người viết **VIÊN-HOÀNH**

XXXIV. — Về tớ Saigon !

Tôi ngồi xe tìm lên một cái nhà mới rồi nói : « Thử đó mới giàu hàng lớn nhứt ở Tinh-châu à nhà (le nouveau riche) nó phách hàng « *Thái-Dương* » mướn một quá. Hồi nào ăn nhà lồng, ngủ cái phòng thượng hạng mà ở, cả thớt thịt lại sao bây giờ mướn ăn ngủ mỗi ngày giá đến 15 $. Tôi hơi « *tanh tanh* » nó lại dám làm như vậy chắc có người trẻ ở nhà hàng 15 đồng một bữa ! Nếu có ai nói như vậy thì ...m. Phàm hễ rắn có chơn thì rắn biết tôi vốn là một thằng giang lận đi đường, nay tôi có tiền nhiều, nếu tôi không tìm chỗ sang trọng phong lưu mà trú ngụ, để chen lộn vào đám hèn hạ nếu nhơn khi có kẻ ngó dòm, chúng biết được cái hoa hồng bạc của tôi, chúng động lòng tham rồi dụng mưu thần chước quỉ mà hoạt phước đi, thì có phải là uổng công lụ Trảng xe cát hay không ?

Ở lại Tinh-châu một tuần lễ trước hết tôi đi kiếm mua một cái rương lớn, có hai đáy, để sắp giấy bạc vào ngăn dưới cho kín, lúc xuống tàu hay khi lên bờ dấu cho tình sở chương-chánh có bắt mở rương ra cho họ lục xét, cũng không dè rương ấy bí mật như vậy. Mua được rương rồi, tôi lấy làm an tâm bèn xuất ra 500 $ sắm ít phục giầy nón, món nào cũng đều là đồ « xa xỉ phẩm » dùng khéo dùng tốt hết thảy. Tôi ăm như vậy là tôi muốn cải lốt, tôi muốn đổi thân bồi tàu ra nhà triệu-phú, muốn đổi kẻ hạ lưu ra người sang trọng, mà cũng lúc bấy giờ nếu Micheline Nga gặp tôi chắc cô cũng hết nhìn. Con đó người ta nghèo giàu có mấy hồi đâu chư tôn ? chẳng qua chỉ một chữ tiền mà thôi, mà bấy giờ tôi mới tin quyết lời thầy tướng Nên đoán không sai một mảy !

Vài bữa sau tôi *Porthos* ở bên Pháp qua, ghé bến Tinh-châu hai bữa rồi chạy thẳng qua Saigon. Tôi bèn đem *rương* trắp xuống tàu ấy, mua một cái giấy hạng nhì mà về xứ. Ở dưới tàu *Porthos* có năm sáu người đàn bà Annam đi Tây về, tôi hỏi thăm ra mới biết các cô lấy chồng Tây. Tây đem về bên chơi một ít lâu rồi là ở luôn, không trở qua nữa. Bấy giờ các cô mới nhớ nhà, nhớ quê hương, bèn từ giã anh chồng Tây, ôm gói ôm rương mà trở lại tổ quốc. Tôi thấy các cô dồi phấn thoa son, áo quần lòa lẹt, tôi chạnh nhớ đến tình nhân tôi là Micheline Nga vô cùng. Micheline Nga cũng trang chạn đó, cũng tương tự như các cô đó.

Số tiền tôi cho cô, lúc đưa cô xuống tàu về Saigon, chắc cô xài hết đã lâu rồi. Bấy giờ trong trí tôi tưởng tượng thấy hình dạng cô lại quá trước mắt, thấy cô đang đi lần sân ở công viên Hồng-Kông, sau lưng có tâm hồ nồi gót... làm cho tôi sực nhớ lại việc cũ mà chua xót vô cùng. Không biết bận nầy về Saigon, tôi có gặp được cô không ?

Tội nghiệp, những tay hường nhan thường bị trời đất ghét ghen đày đọa, làm cho hình mai vóc liễu phải chiếm nỗi linh đinh cho đến mãn kiếp. Như Micheline Nga, từ ngày gặp tôi đến sau, tôi thấy cô bị hoạn nạn hoài, mà tình như Tạo hóa có hiểu biết gì hai đứa tôi nên cứ đeo đuổi theo làm hại mãi. Chư tôi hãy xét lại giùm coi : Giả như Micheline Nga có lỗi với *lương tâm*, có quấy xã hội, tôi là thằng *bầm ba* tôi là một thằng tù của khám đường không, tôi có được phiền trách cô không ? Tôi tưởng không.

Cô đã từng chịu gian truân cay đắng, tôi đây cũng vậy. Tốt hơn hết là bấy giờ tôi nên bỏ đẹp chu ẩn đoạn thương, hãy làm như quên mất những sự hoạn nạn củ, hãy tha tội bỏ lỗi hết, cho Micheline Nga, vì một người như thế phải biết chăm chỉ cho mọi người khác. Thiệt vậy thằng Lê-toàn-Cầu là một thằng không đáng vạch lá tìm sâu mà bắt lỗi ai hết.

Ở đời, có làm kẻ tội ác đầy đầy, làm quan thì ăn hối lộ, buôn bán thì lận đường, làm ruộng thì cướp của tường công, cho vay thì bóp nầu thân hồng . . . thế mà chung nay gọi một đạo đức, hay tự đặt mình là đại biểu cho phong hóa quân tương đỗ công kích kẻ khác, đối với bọn ấy, tôi lấy làm kinh lắm lắm. Vả lại ngày hôm nay, tôi nhớ hồi ông cha để lại, thình lình một thằng cùng đinh mạt hạng lại hiển thành một ông triệu phú phong lưu, thì cái bổn phận của tôi lại càng không nên phụ bạc một người đàn bà vô phước tuy vô phước mà rất hữu tình với tôi, rồi thấu lòng da tôi khi tôi còn chìm đắm nơi trốc trong vòng hoạn nạn khốn khổ.

Còn nữa

Mẹ nuôi con
giá : 0 $ 20
Có bán tại nhà in
THẠNH-THỊ-MẬU
SAIGON

Khắp Đông-Pháp đều nghe danh thuốc
BỎ Á-PHIỆN
của hiệu BÁ-NGỌC-ĐƯỜNG DƯỢC-PHÒNG

Là phương thuốc xưa nay ai có dùng rồi cũng đều công nhận là Đại tài. Dám cam đoan rằng trong lúc bỏ chẳng hề sanh ra một thứ bịnh nào cho khó bỏ cả ; dầu nút lâu mau, ít nhiều, giả sử bịnh hoạn cách nào bỏ cũng dễ, và ít tốn tiền. Cách bỏ giảm bớt từ viên. Đi đường đem theo dùng rất tiện. Ở tỉnh hút mỗi ngày 1 $ 00, thì tốn ti ve đủ bỏ. Mỗi ve 70 viên giá 1 $ 00. Thuốc nầy mỗi năm bán được trên hai ngàn cái hơn khen tặng, vì vậy có nhiều người đem lòng tham, chế thuốc khác không ra gì, để mạo hiệu của Bổn-Đường và gạt đồng bào thủ lợi. Mua thuốc xin nhìn kỹ hình ve thuốc kể đây có hiệu « Con ó » thì mới là thứ thiệt Bổn-Đường Đại lý độc-quyền bao hiệu Ngọc Sơn Long được phòng Hanoi bán xứ Namkỳ, xin miễn ve, gởi bán đủ thuốc gia truyền thần-hiệu. Có bịnh xin viết thư nói rõ sẽ gởi thuốc đến bằng cách « tánh hóa giao ngân. » Các tỉnh lãnh Đại-lý xin viết thơ thương nghị.

Thơ và mandat gởi cho :
M. NGUYỄN-HÒA-LIÊN
Pharmacien
107, Boulevard Albert 1er
Dakao — Saigon

GARAGE TỪ-HƯU
88, Boulevard de la Garage 88
Dakao (Saigon)
Téléphone n° 970

Sửa các thứ máy
Đóng thùng xe — Sơn xe
Làm nệm xe

Hãng sửa các thứ máy và lãnh làm áo nệm, mui, sơn đủ cách thức theo về xe hơi. Thợ làm mau lẹ và chắc chắn, xin quí ông bà đến thử một lần sẽ rõ. Có viết thơ muốn hỏi điều chi, hoặc kêu giây thép thì chúng tôi sẵn lòng làm tùy ý các ngài.

Directeur du Garage Từ-Hữu
Joseph Lê-ngọc-Thạch

MODERNE
AUTO-ÉCOLE
BREVETS POUR VOITURES
TOUTES CATÉGORIES
24 bis, Rue Lacotte, 24 bis
SAIGON

TRƯỜNG DẠY CẦM BÁNH XE HƠI
XE LỚN VÀ XE NHỎ

Trường tôi lập đã lâu, thuở giờ có danh tiếng đâu đó đâu nghe. Nhưng nay mới sắp đặt lại.

Thầy dạy có bằng Brevets và một Diplôme d'honneur dạy về nghề máy Ấn hành tại Paris. Le 15 Janvier 1919.

Chẳng những gì đồng bào Nam-Việt ta có thể vào học mà bất kỳ người nước nào, bổn trường cũng nhận lãnh. Và tại trường sẵn chỗ ăn, chỗ nghỉ cho những người học thi tiện lắm.

Bổn trường dạy cách mau biết và hễ thi một lần thì chắc đậu.

Về việc dạy dỗ, thì chẳng những dạy cầm tay bánh, mà lại dạy về lẽ luật đi đường (Oral) và dạy máy chút ít, trong lúc đi đường.

Ngoài bổn trường có chỗ mướn xe Camion để đi thi hiệu là Fiat 15 C. V. và để cho làm cuối, hoặc tục chi thì tôi sẵn lòng chịu rước.

Ai ở xa xin viết thơ cho bổn trường thì tôi sẵn lòng thương lượng cùng quí bổn.

Directeur : PAUL-CHÂU
24 bis Rue Lacotte.
SAIGON

Dạy chụp hình

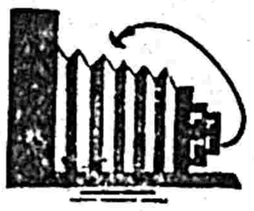

Xin giới-thiệu cùng quí ông
Muốn biết chụp hình.
Biết chụp mà không biết rửa.
Biết nghề hình chưa giỏi.
Nên coi cuốn sách dạy chụp hình của M. Vũ-hữu-Cần đã nghiên cứu trong 15 năm, cách chỉ dẫn thiệt mau biết. Mỗi cuốn giá 0 $ 80.
Ở xa thêm tiền gởi 0$20
Xuất bản tại nhà in
TRẦN-TRỌNG-CANH
192, rue d'Espagne, Saigon
Téléphone 532

COURONNE cho đám tang
Hàng sỉ, bán lẻ giá rất hạ

Tại tiệm Trần-trọng-Cảnh có bán chiếu trải phòng khách, phòng chụp hình, các sân khấu nhà hát, và cầu lầu, có đủ các màu vẽ thiệt lịch sự và đủ cỡ lớn nhỏ, có bán tủ cẩn, ghế salon cẩn, cây trắc và cây gỗ, đồ đồng lư và chân đèn, ghế sinh du và guốc Pill-MA kiểu mới Và mới lại một cặp NGÀVOI thiệt dài và lớn rất lịch sự, bán thiệt rẻ Mời quí khách chiếu cố.

TRƯỜNG ĐOÀN-QUAN
TÉLÉPHONE : n 480

Trường Huỳnh-Tấn, 206-214, đường Le grand de la Liraye đã sang cho ông Đoàn-quan-Tấn. Trường có giáo sư chuyên môn dạy trẻ em mau tấn phát.
Đoàn-quan Tấn : Văn-khoa cử-nhơn
Huỳnh văn-Cảnh : Luật-khoa Tấn-sĩ
Nguyễn-văn-Nhã : Y-khoa Tấn sĩ.
Đặng-minh-Trừ : Vật-Lý khoa cử-nhơn
Lê-bá-Cang :
Nguyễn văn-Bá : Cao đẳng-sư-phạm.
Trường mở lớp nhứt Sơ-đẳng (Cours Supérieur), cả từ năm thứ nhất (1ère année) tới thứ tư (4e année).
Bổn trường cũng lãnh học trò gái học ngoài.
Tựu trường ngày 1er Septembre.
Đoàn-quan-Tấn : Đốc học.
Trần-văn-Tỷ . Đốc học kiêm quản lý.

KỈNH CÁO
Bộ MINH-TÂM
của ông TRƯƠNG VĨNH-KÝ tái bản
ĐÃ IN GẦN RÓI !
Như muốn coi Minh Tâm dễ hiểu nghĩa, hãy NÀI CHO DƯỢC BỘ của ông Trương-vĩnh-Ký.

CRÉDIT FONCIER DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP ĐẠI ỐC NGÂN HÀNG
Nhơn danh Công ty vốn hơn 100 triệu quan

CHI CUỘC Ở NAM-KỲ
SAIGON : 32 Boulevard de la Somme
CANTHO : Đường Delanoue à Saintenoy
Các Chi-cuộc khác : NAM-VANG, HANOI, HAIPHONG, BANGKOK

CHO VAY THẾ CHƯN, KỲ HẠN LÂU NĂM
Thế chơn đất nhà cửa thành phố góp mỗi tháng, mỗi sáu tháng, hoặc mỗi năm Tiền lời 12 %
Thế chơn đất vườn mua cất nhà cửa hoặc mua ruộng làm vườn đồng một lần Tiền lời 12 % — Và theo cước thế 2 % tiền bảo hiểm bằng bảo lãnh.

CHO VAY ĐẶNG CẤT NHÀ PHỐ
Chủ ý muốn hoàn lãng đều cho tiền vốn thì cho chi cuộc nào gần qui vị : Saigon, Cantho, Vũng-Tàu.

Tiệm vàng Bắc
Bổn tiệm chuyên làm vòng, xuyến, hột, nhẫn, hoa-tai, làm rất cẩn thận lành khác con-dấu. Bằng-đồng, bằng đá, đủ kiểu.

L. -XUÂN-KỲ
N° 137, Albert 1er, Dakao
Saigon
Kính khai

Ơn-đền nghĩa-trả
Tôi vì chi nguyết xay kém nên sanh bịnh ho trên mấy năm trường, nay tại ho ra máu rất nhiều.
Thầy tây-nam đến cho rằng bịnh của tôi chẳng thể gì trị được, thì may nhờ M. Nguyễn-xuân-Đại điểm chỉ tôi đến nhà ông thầy Triệu tánh-Du, ở đường Jaccareo số 32, Cholon. Tôi uống thuốc của ông trên hai tuần là thì mạnh như xưa.
Nên tôi dể ít lời trên báo chương, gọi là ơn đền nghĩa-trả
TRẦN-THỊ-BÍCH-VÂN.
Rue Marins, n° 183.
CHOLON.

Người Nam
Mục đích giữ sự thiệt thà chắc chắn
Bổn tiệm chuyên nghề sửa các thứ đồng hồ.
Có thợ khéo sửa máy viết, máy hát và mấy thứ máy nhỏ, khắc con dấu bằng đồng, bằng đá mộ bia.
Làm chân liền trướng đối hiểu hỉ đủ kiểu
NAM VIỆT THÂN-TRUNG
34, rue Sabourain.
Cạnh chợ mới Saigon

HÃNG
" AU DRAGON D'OR "
Chủ nhân
L. Denkwitz & P. A. Foinet
186, đường Mac-Mahon — Tél. 858
Chuyên nghề đóng bàn ghế và sơn vẽ trong nhà. Mà dọn hết công việc trong nhà mới có thể làm được vừa lòng nhiều quí khách Annam

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG
Công-ty hữu hạn vốn 250 ngàn đồng
54 & 56, đường Pellerin. — SAIGON
Dây thép nói số 748 — Dây thép tắc : CRÉDITANA

— Nhận lãnh tiền gởi không hạn-kỳ kêu là « *Comptes Courants de chèques* » bằng bạc Đông-Pháp hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời 4 phần trăm (4 %) mỗi năm.
— Nhận lãnh tiền gởi có sổ « TIẾT-KIỆM » bằng bạc Đông-Pháp hay là *tiền quan Langsa*, sanh lời đồng 5 phần trăm (5 %) mỗi năm. Số này để cho người tiện-tằng. Rút ra lời nào cũng đặng và chẳng cần phải cho hay trước chi hết. Gởi vô bao nhiêu cũng nhận.
— Nhận lãnh tiền gởi có hạn-kỳ kêu là « *Dépôts Fixes* » cho mấy phần trăm (%) mỗi năm nếu gởi một năm trọn. Khi hữu sự xin rút ra trước hạn-kỳ cũng đặng, nhưng mà tiền lời lãnh 4 phần trăm (4 %) mỗi năm, cũng như bạc gởi không hạn-kỳ vậy, tính từ ngày gởi cho tới bữa rút ra.
— Mua bán ngân phiếu (chèques) và lãnh gởi bên qua Đại-Pháp theo tàu thơ hay là bằng dây thép.
— Lãnh trữ bạc tháng cho học-sanh Annam đương du-học bên Tây.
— Cho vay đặng giúp học-sanh muốn đi học thêm bên Pháp hay là Ngoại-quốc (Về cách thức cho vay, xin quí Đồng-bào đến thương nghị với Việt-Nam Ngân-Hàng)
— Cho vay có người đồng bảo lãnh chắc chắn và có đồ bảo-chứng hiện tại đó.
— Cho vay ở ngoại-quốc về hàng-hóa nhập cảng.
Công-ty VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG cần lòng mà chỉ cho quí đồng-bào biết rõ về công việc Nhà-Băng hay là Hàng buôn.
HỘI-ĐỒNG QUẢN-TRỊ : *Danh-dự Hội-trưởng*, TRẦN TRINH-TRẠCH ✱ *Phó Danh-dự Hội-trưởng*, TRƯƠNG TẤN VĨ ✱ *Chánh Hội-trưởng Hàn-Tri sự*, NGUYỄN TẤN VĂN, *Quản-lý Hành sự*, NGUYỄN HỮU ĐỘ, Dr TRẦN NHƯ LÂN, NGUYỄN ĐỨC NHUẬN, P. NGUYỄN VĂN THƠM, NGÔ TRỊNH TÍNH và VÕ HÀ THỌ *Quản-lý*
Pháp-định Tổng lý : P. LÊ-VĂN-GÔNG

Thuốc ho sắc vàng
Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho lâu, ho sốt huyết. Bất hàng lâu mau. Hễ uống thuốc nầy vô trong một hai ngày thì thấy thuyên giảm ngay ; ăn ngon, ngủ được thì quả nhiên cốt ho phải tiêu trừ.
Bổn đường chẳng nệ tốn công vô tại Trung-Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Việt-Nam bào chế ra một thứ thuốc đặt hiệu là Chỉ-khái-Hoàn, ai ai cũng đều nghe nhớ. Mua sỉ thì tính giá riêng. Các tỉnh đều có gởi bán.
Nhà thuốc gởi cho Đạo-Thanh
Chủ hiệu VĂN-AN-ĐƯỜNG
Số 127 đường Paris, Cholon

Đông-Pháp mới có một !
Tiệm bán cơm chay và đồ điểm tâm chay
Mới dọn tại đường Colonel Grimaud số 31, giáp phố mới ngay ga xe điện đường dừa (gare Cuniac) trước chợ Bến-Thành, tiện đon rộng rãi sạch sẽ, gần bến xe hơi, gần khách-sạng rất tiện cho quí khách ở xa đến Sài gòn muốn dùng bữa chay. Rất tiện cho quí ông ở Saigon-Cholon, Giadinh, còn phải đi làm việc dùng lót lòng hoặc dùng bữa chay. Bổn thường ngày và cũng có nấu cơm tháng. Bất luận người tu hành hay là không tu mà muốn dùng bữa chay, xin thỉnh đến giúp giùm cho bổn hiệu đặng lên vững lâu dài thì chúng tôi rất đội ơn. Món ăn mỗi ngày trên mười món và đều đổi bữa.
Kính mời tọa đàm (Menu) mỗi ngày.

RADIO-DAKAO
NGUYỄN VĂN-DUNG
PROPRIÉTAIRE
250-252 Place Maréchal Foch
SAIGON DAKAO
chánh
RADIO-CANTHO
39, Rue du Tri moat Cantho

Bán và sửa máy vô-tuyến-điện và máy hát điện Pick-up. Vì nhiều năm nghiên cứu nên máy chế tạo tại đây rất hợp phong thổ. Máy có nhiều hạng có lớn có nhỏ. Vì số hụi ít nên định bán rẻ hơn các nơi lại bảo lãnh năm năm không hư.

ĐẠI-ICH
CAO SẠCH
Muốn cho vừa ý chư quí vị kiểm cho đặng món đồ « ASIATIC » mà dùng.
Thay vì bán « PORTATIF » thì để treo « SUSPENSION » để kiểu Saigon đèn sáng rất tỏ 120 bougies, manchon chóng ngọn lửa rất sáng, làm toàn bằng tơ thiệt tốt giá rẻ hơn các hiệu khác.
Bổn hiệu nào kê trong sáu tháng, hư sửa không ăn tiền. *Xin quí vị mua một cái mà dùng thì mới biết lời bổn hiệu là thật. Như quí vị mua một cái về dùng thì bổn hiệu sẽ gởi đến tận nơi không tốn tiền phí lỗn con như mua về bán lại thì dù có giá viêng.*
Xin cám quí vị chiếu cố bổn hiệu rất cám ơn.

Đại-lý — đèn manchons hiệu SUCCÈS —:— đủ kiểu

Trử bán đủ đồ phụ tùng — xe máy —

Lampe n° 2770 réclame... 6 $ 50
Lampe n° 2752 1 litre... 7 00
Lampe n° 2753 1 litre (S.O.) 7 50
Lampe n° 2780 avec Lyre
Chủ nhơn kính cáo
ÉTABLISSEMENT ĐẠI-ICH
88 Boulevard Tổng-Đốc-Phương, Cholon

GIẦY ĐÀN BÀ
đủ mọi kiểu, mốt mới, rất lịch-sự
Phimà Phimà
Đồ may mặc cho con nít
THANG LONG
Số 20, đường Sabourain, Saigon
NGUYỄN CHI-HOA
Số 83, đường Catinat, Saigon

HỌC TIẾNG MẸ ĐẺ VÀ 1.200$00 GIẢI THƯỞNG

Sách văn văn-minh biệt hiệu là « HỌC TIẾNG MẸ ĐẺ », sắp đặt toàn theo lối mới khác hẳn với các văn bấy lâu nay. Dùng nó mà dạy trẻ em; thì nội trong một tháng đứa tồi tàn đến đâu cũng sẽ học được chữ quốc-ngữ một cách mau lẹ như người đã từng đọc sách nhiều rồi vậy! Trong sách có dẫn giải rõ ràng cách dạy từng bài, nên dầu người học thức ít ỏi thế nào, cũng đều làm thầy dạy được cả; lạ lắm! Trải qua nhiều năm, tác-giả đã dày công sanh chế ra, và có thí nghiệm rất kỹ càng rồi; quả hiệu nghiệm thiệt phi thường. Vả lại, trong sách bày ra một cuộc thi lớn (phân ra làm bốn kỳ) có đến 1.200$00 giải thưởng ai mua một quyển sách văn « HỌC TIẾNG MẸ ĐẺ » sẽ được dự vào cuộc thi đó. Còn nữa, ai mua sách văn « HỌC TIẾNG MẸ ĐẺ » cho sớm, thì chắc dự được đủ bốn kỳ thi, và may ra được trúng thưởng nhiều hơn hết thì sẽ được thưởng riêng thêm một cái tủ sắt tây nữa, (tủ sắt hiệu tốt, khoá kiểu mới, bề cao 1 thước tây giá đáng 160 $). Kể từ tháng Octobre (10) sẽ có sách văn « HỌC TIẾNG MẸ ĐẺ » bán khắp mọi nơi vậy xin hãy mua mau kẻo hết. Mỗi quyển (format lớn 18×25) dày đến 130 trương mà giá nhứt định có 0$60 mà thôi. Mua sỉ hay mua lẻ, xin do nơi đại-lý độc-quyền của tác-giả là:

Tín-Đức Thư-Xã
N° 37 RUE SABOURAIN SAIGON

N. B. — Gửi gởi theo cách [illegible] cho cô cô [illegible] mỗi miếng giấy « cho ự thi » trong sách đi chẳng.

SÂM NHUNG ĐIỀU KINH
Chỉ bạch đái hoàn
NHÃN HIỆU « SONG-PHỤNG »

Thuốc thần [illegible] bình dương kinh và chứng bình đái tầu ngày

Thuốc này của [illegible] những chứng bình bất là cùng hư, lưu tinh đau máu, kinh không đều, và chứng bạch đái hạ lâu ngày không hết [illegible] mình vóc ốm, muốn lâm bình lao, nếu uống thuốc này cho thường, chẳng bao lâu thấy nó công hiệu lạ lùng, trở nên tinh thần khỏe khoắn, ngon ăn ngủ, tự [illegible] hết. Ấy là một phương thuốc [illegible] mà lại bổ nữa. Tánh thuốc rất hợp với khí hậu các xứ nóng, đã ngoài 30 năm nổi danh tiếng khắp quần đảo Nam dương, hiện nay khắp Nam kỳ lục tỉnh đã có mua dùng, phần nhiều trị bình rất công hiệu nên hằng ngày có thơ gởi về khen tặng, vậy xin lần lược đăng ra sau đây để chứng chắc là sự thật.

Y học sĩ TRẦN-KIỂM gia chế
Tiệm tại đường Paris số 28 — Cholon
Mỗi ve giá là .. .. .. 1 $ 50

Những thơ cung tụng thuốc điều kinh bạch đái hoàn

Nguyên tôi bởi 30 tuổi mắc bình đau đường kinh, sanh chứng ho hen, suyễn nghịch, nhức đầu xây xẩm, làm qua nhọn bụng đau [illegible] vô thì đầy trệ tay chơn yếu đuối, đi đứng khó lòng, trong 10 năm trời bệnh [illegible] tới kinh kỳ, thì có những chứng [illegible], uống thuốc hoài không hết [illegible] chẳng sao nói cho siết. May nhờ ông Y Sanh-trần-Kiểm coi mạch đoán [illegible] là bịnh khí, huyết, đờn bà, nên tôi uống thử thuốc *SÂM NHUNG ĐIỀU KINH CHỈ BẠCH ĐÁI HOÀN* nhãn hiệu « SONG PHUNG » tôi uống trong 10 ngày [illegible] thấy bình được lành thiệt là rất hiệu. Nay tôi đã được mạnh khoẻ như thường [illegible]

Madame Khưu-seng-Cheong
Épouse Cheong-Seng, 289 Quai des Jonques Cholon

Gaurai, le 17 Juillet 1930

Anh ít hàng thăm quí quyến ông đăng lành an. Hôm trước ông có gởi cho tôi hai ve thuốc « Sâm nhung điều kinh chỉ bạch đái hoàn » hiệu *SONG-PHUNG* nội nhơn tôi dùng có cũng khá, vậy xin ông làm ơn gởi thêm cho tôi hai ve nữa theo cách lĩnh hóa giao ngân.

M. Triệu-Xuân-Thu
Phong-Thành Gaurai

Bạchgiá, le 11 Juillet 1930

Tôi xin ông làm ơn gởi cho tôi 8 ve thuốc « Sâm-nhung-điều-kinh chỉ bạch đái hoàn » nữa, vì thuốc này đàn bà của tôi uống rất có ích lắm. Kể từ khi uống thuốc của ông gởi cho rất linh nghiệm.

NHOK
Interprète au Tribunal
BACLIEU

CHEMISERIE
FOU-KIN-DJI
87, Rue Colonel Grimaud
SAIGON
Chợ-mới ngó qua lại gare Cuniac

Chuyên bán đủ các thứ Chemises, régates thiệt tốt, giá dễ nhứt định thiệt rẻ, có bán sỉ và bán lẻ, quí ngài muốn mua Chemises xin mời đến tiệm chúng tôi chọn lựa thì sẽ được vừa lòng, bằng ở xa xin viết thơ hỏi échantillon.

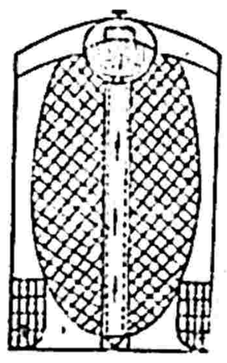

Máy xay lúa, gạo kiểu mới giá rẻ

Nếu quí ông muốn mua máy xay lúa, gạo thiệt tốt, xay gạo không nóng, không nát, và lại gạo hay là mua Mô-tơ chạy dầu cặn (Mazout) thiệt tốt chạy người rất êm ái, ít hao dầu mỡ, xin do nơi hãng của:

NGUYỄN-VĂN-CHỨC
25-27, Rue Colonel Grimaud, Saigon

Téléphone số 842 thì quí ông được vừa lòng vì bổn hãng có đủ thứ máy kiểu mới rất gọn gàng và có sẵn tại hãng với đồ phụ tùng cho nhà máy xay đủ thứ.

Mới lại:

Bán rẻ, thiệt rẻ đặng rao hàng

BALLON bằng da thiệt đúng thước tắt đá matel Giá 8 $ 50 một trái

RAQUETTE N.V.T. của nhà hãng Williams Giá 9 $ 50 một cây

NGUYỄN VĂN-TRẬN
94-96, BOULEVARD LONNARD - SAIGON
Gần thép số 178

Pháp-Đức có thân thiện thì mới mong cuộc hòa-bình

Ấy là lời nói của ông Herriot, đảng xã-hội cấp tiến

Lúc nầy, mấy tay chánh-trị ở bên Pháp vận động dữ tâm, vận lòng dành đồ toà Nội các Tardieu, vận-động đem người ra tranh cử Tổng-thống thế cho ông Doumergue gần mãn hạn. Đảng hăng nhứt là đảng xã-hội cấp tiến (Radical sociaiste) là một đảng có lực lượng hơn hết. Nghị-trường Chư độc-giả, vì nào thường để ý tới bức chánh-trị nên chú ý tới mục « Tin Thế Giới » của bổn báo thì sẽ hiểu rõ tường tận. Đừng coi rằng những việc chánh-trị ở nước ngoài, không quan hệ đến nước ta, mà trái lại ta nên dòm ngó xa ra những chuyện xảy ra ở thế giới nhứt là việc chánh-trị ở Pháp rất có ảnh hưởng đến nước ta không phải là nhỏ. Chư độc giả nên biết chỗ đó.

***

Paris, 12 Oct. — Gần đây đảng xã-hội cấp-tiến có nhóm ở tỉnh Grenoble. Ông Herriot là một tay kỳ-tài tướng của đảng ấy có đọc một bài diễn-văn rất dài nói về chính sách ngoại-giao của đảng xã hội cấp tiến. Nhân đó mà các báo hằng bạc bài diễn-văn nầy dữ lắm. Bài diễn-văn nầy, ông cựu Thủ tướng Herriot có kêu gào việc hòa-bình và Pháp Đức thân thiện. Ông nói nếu không làm như thế thì đừng nói tới việc hòa bình.

Nhân dịp nầy, ông cũng có phản đối cái việc kiểm duyệt các điều ước đình chiến, nhưng ông phản đối đây không phải là phản đối hòa-bình đâu, trái lại, ông tán thành việc giải binh.

Về việc nầy, ông có nói rằng chừng nào các nước chịu giải binh thì chừng ấy mới chắc rằng nước Pháp được yên tịnh.

Các đảng chánh trị ở bên Pháp bàn với nhau rằng bài diễn-văn của ông Herriot đọc đây có ý kêu gào nước Pháp lập ra một Chánh phủ gồm hết cả đảng chánh trị lại mà người trong đảng xã hội cấp tiến đảng ra khỏi toà Nội-các.

Bị trục ra khỏi đảng

Hôm nhóm hội ngày thứ sáu vừa rồi, chưa biết vì lẽ gì mà ông Damestil, hiện nay là Thượng-thư bộ thuộc quân của nước Pháp, bị đảng xã hội cấp-tiến trục xuất ông ra khỏi đảng.

Về cuộc cách mạng ở nước Brésil

Berlin, 12 Oct. — Tình hình cách mạng ở nước Brésil càng ngày càng gấp rút lắm.

Chánh-phủ Brésil có lấy mấy chiếc tàu « *Commandante Sappella* », « *Ytaquici* », « *Ytagiba* » sửa ra tàu trận để đi đánh phá Bahia, chánh-phủ thấy binh cách mạng ở địa phận Para. Ở mấy phần đất Santa Catharina, Rio Grande du Sud phiến đối quân kháng cự với binh cách mạng hăng hái lắm. Binh Chính phủ đã chiếm được Bicheng là một cái đồn ít ở trên núi của dân cách mạng.

Quân Cách mạng tiến tới Sao Paulo

Tin ở Santo Tore truyền ra nói rằng đạo binh chót của Chánh phủ cự với binh cách mạng ở San Angelo đã thọt lui rồi nên binh Cách-mạng đã kéo tới thành Sao Paulo. Thống-soái Costa có kêu gọi địa phận Sao-Paulo với 30.000 quân [illegible] quân nữa cũng sẽ kéo theo sau.

Lại có tin nói rằng binh Chánh phủ ở địa phận Sao-Paulo và Para đánh chạy binh cách-mạng và lấy được người đầu đảng.

Cũng ở địa phận Goyaz có một toán dân cách-mạng tràn vào thành phố Caravela đã bắt tình cảnh-sát ở Bahia đình chỉ và bắt được nhiều người cầm tù.

Chánh phủ có sai hai chiếc tàu tuần và một chiếc tàu chuyên chở đến Bahia để tuần tiễu ở miền Bắc.

Y-pha-Nho

Lần sóng đình công càng ngày càng dữ dội

Madrid, 12 Oct. — Ngọn sóng đình công ở nước Y-pha-Nho đã tràn lan ra tới Vittoria, Séville và Grenade.

Trong một cuộc xung đột nhau ở Vittoria, có ba người chết và nhiều người bị bịnh.

Cuộc tổng đình công ở Vitoria ngày nay đã thấy có mối rối loạn rồi. Dân đình công và dân làm việc xung đột nhau rất dữ, nhiều người bị thiệt mạng.

Ở Valence, Séville và Malaga có xảy ra nhiều cuộc biểu tình. Công-sản bắn súng thấy trong nước rối loạn như vậy, nên đã có hạ lịnh trừng trị nghiêm nhặt để dẹp trị cuộc trị loạn. Vì thế mà có nhiều tay lãnh-tụ bị bắt và bị xử tử ở Barcelone.

Bỉ

Hội Quốc-tế Hồng-thập-tự bỏ thăm những lời thỉnh cầu phản-đối chiến tranh

Đừng hơi ngột trong cuộc chiến tranh rất là khốc-hại

Bruxelles, 12 Oct. — Đại hội Quốc-tế Hồng thập tự có nhóm hội thường niên tại thành Bruxelles là kinh-đô nước Bỉ (Belgique). Hội nầy có bàn về việc bảo-hộ tánh mạng của nhân dân các nước đối với các tai nạn và công kích cũng định gặp bằng đồ hóa-học.

Ông Mayer có [illegible] ở trường Đại-học nước Pháp có giải bày những tổn khốc hại về cái kết quả của một cuộc chiến tranh bằng hơi ngột rất ngu hiểm không biết chừng nào. Ông cũng có giải bày những điều nghiên cứu và công việc làm của ông về vấn đề nầy.

Ban Ủy viên quốc-tế của hội Hồng thập tự có để ý rằng tuy là đã có điều ước [illegible] của các nước ký với nhau ở Genève mặc lòng chúng cần nhứt cũng phải để hồng sự bảo hộ cho dân chúng. Ở trực đại-hội có bỏ thăm những lời chính cầu phản đối chiến tranh tất kỳ là đánh giặc cách nào cũng vậy; thương loại nên hoà-bình là hơn.

Đức

Dân hoan nghinh ông Tổng-thống Hindenburg

Berlin, 12 Oct. — Có hơn ba chục ngàn người, vừa đàn bà, con nít, từ hạt Sarre đi xe điện và Autobus kéo nhau đến thành Trèves để hoan nghinh Tổng-Thống Hindenburg, nhơn dịp ông nầy đi viếng hạt Rhénanie hôm chiều thứ bảy. Đến đó, các quan có dự tiệc bài diễn-văn, chúc mừng ông Hindenburg.

Trung-Hoa

Cái ý kiến của Dương-thiệu-Nghi đối với thời cuộc

Một nhà viết báo có danh thầm Lư-Tấn là người đã viết ra quốn « *Nhơn đạo* » và quốn « *Bất triệt để đích nguyên tắc* » đã hỏi ý kiến của Dương thiệu Nghi đối với thời cuộc thế nào, vì Lư là bạn rất thân của Dương.

— Các báo có đăng tin rằng: Tế-nhiệt-p Nguyễn có danh điện nhơn tiên-sanh đưa lại cho Dương-Thiếu-Xuyên (tên chữ Thiệu Nghi) vậy tiên-sanh đã tiếp được bức điện ấy chưa?

— Tôi với Thiếu-Xuyên vẫn là bạn thiết với nhau, nhưng tôi đâu có phải là đại-biểu của ông ấy. Và lại bức điện của Tế cũng chưa đến tay tôi nữa.

— Vậy chớ ý Thiếu-Xuyên đối với thời cuộc thế nào?

— Thiếu-Xuyên vẫn đồng ý kiến với tôi; nếu có cơ hội thông nhất thì Thiếu-Xuyên cũng ra mà tham dự, nhưng đến cái gốc rễ của chánh trị thì Thiếu-Xuyên chưa chú ý đến.

Dịp tốt nên dùng

Muốn bán một cái xe hiệu « MORGAN », ba bánh, 6 mã lực, mới chạy có 500 cây số. Còn tốt lắm. Xin do nơi:

M. DANDRIEUX,
50 Quai de Belgique.
SAIGON

Có bán:

DẦU PHÒNG ÁN CHÁY
Làm bằng đậu phộng ruột, lửa rong đầu tốt.
Bán sỉ 9 $ một thùng thiếc 8 kilos
Bán lẻ 0$60 một chai 3/4 de litre.

DẦU XÔ
(huile de ricin) chế ra rất tinh khiết
bán sỉ 11 $ 40 một thùng thiếc 15 k
10.00 một lố 12 chai 3/4 del.
1.00 một lố 12 ve nhỏ 30 gr
Bán lẻ 1.00 một chai 3/4 de litre
0.10 một ve nhỏ 30 grammes

TẠI HÃNG ĐẦU:
TRƯƠNG VĂN BỀN
sáng tạo năm 1900
40, Quai du Cambodge, 40
CHOLON

Giá Gạo

GẠO LÚA

tại Cholon ngày 12 Oct. 1932

Gocông	4 50	Omon	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Cairang	[illegible]
Cai-lay		Thot-Not	[illegible]
Cai-Be		Longxuyên	[illegible]
Vinh-long	[illegible]	Châu-đốc trắng	[illegible]
Bạch	[illegible]	— Đỏ	[illegible]
Cần-thơ	[illegible]	Tanchau	[illegible]
Sang-Tom	[illegible]	Sóc-trăng	[illegible]
		— Đỏ	[illegible]
Travinh	[illegible]	CAOMIÊN	
[illegible]	[illegible]	Battambang	[illegible]
Bạchiêu	[illegible]	Banam	[illegible]
[illegible]	[illegible]	Soairieng	[illegible]
Thôn-Long	[illegible]	Lấp Gỏ	[illegible]

Gạo N° 1 25% tấm	6.10
Gạo N° 2 40 % tấm	5.80
Lấm 1-2	5.[illegible]
Tấm 3-4	5.[illegible]
Cám trắng	2.20
Cám lức	1.70
Bao lác đã đóng rồi	27.00

Trong lúc nầy, người ta mua gạo nhiều.

LỜI DẶN QUAN-HỆ

Những giá trên đây, bổn-báo lấy ngay tại Cholon mà đăng song tới sự lên xuống hư thiệt thế nào, bổn-báo không dám bảo lãnh, vì giá lúa gạo, nay vầy mai khác, không nhứt định được. Xin các nhà buôn nên lưu ý xem xét và tự chấm chước lấy thì hơn.

LỜI RAO

Muốn bán một cái Hôtel Café Restaurant tại Dakao đường Boulevard Albert 1er N° 129 131.

Ai muốn mua xin do nơi số nhà 51 33, đường Sabourain, Saigon.

Tin Tàu

TÀU TỚI

Ở Pháp lại:

Athos II	20 Octobre
Entrecasteaux	16 Octobre
Yangtsé	16 Octobre
[illegible]	16 Octobre

Ở Tàu và Nhựt qua

André Lebon	17 Octobre

Ở Trung-Hoà ký về

Charles Chappe	18 Octobre
Cap Tourane	20 Octobre

TÀU ĐI

Sang Pháp:

Cap Tourane	25 Octobre
L. André Lebon	21 Octobre

Ra Trung-Hoà ký:

Commissaire	20 Octobre
Entrecasteaux	20 Octobre

Sang Tàu và Nhựt:

Athos II	21 Octobre

Sang Singapore

G. G. Roume	13 Octobre

Khăn đen hạ giá

Tôi còn đương làm những kiểu khăn đặt riêng tùy ý mỗi ông, xin viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni tôi sẽ làm ý theo gởi lại, cách lãnh hóa giao ngân, sở phí tôi chịu

Bùng hạng nhứt	3$00
Nhiều gò hoặc cẩm nhung	2 50
Thứ thường ngoài chợ	1 20

Nguyễn-văn-Búp
Suối đờn Lai-thiêu

Thiên hạ hoan nghinh lắm

Hiệu thuốc sáng lập năm 1925 đã được đồng bào hoan nghinh lắm, có gần 200 thứ thuốc trị đủ các bịnh người lớn trẻ con, toàn là thuốc của danh-y Việt-Nam và Lương-y có cấp bằng y-học chế ra theo hóa-học tân thời, có nhiều chứng khó trị như đàn bà đau huyết trắng, đau máu, dễ chửa khó nuôi hoặc không thai nghén, kinh nguyệt bất điều, có thai sanh nhiều bịnh lạ vân vân.. các chứng khó nuôi trẻ con là chứng ọc và mạng tỷ, nhờ học được phép trị và thuốc của Nhựt-bổn mà trị trăm bịnh đều lành vang lừng danh tiếng, không bịnh gì là không có thuốc hay. Về các chứng bịnh phong tình huê nguyệt giang mai với lậu thì bổn hiệu lại có đủ thuốc chuyên môn, dầu bịnh lâu mới khó, dễ, cách nào, biến nhiều chứng lạ kỳ cũng có đủ thuốc kỳ phương trị mạnh mà không hại dường sanh dục. Bịnh gì mua thuốc cũng phải kể cho thật kỹ, muốn hỏi đều chi nhớ để cò trả lời, có catalogue thuốc để cho ngài nào hỏi.

Ở Saigon trử bán tại 30 rue Aviateur-Garros Téléphone 923
Các nơi, thơ mandat cứ đề cho:

M. DINH-THÀNH-SONG
à Cái-nhum (Vinhlong)

Kỷ niệm thập chu niên

Hình rọi lớn hạ giá nửa tiền

Hình rọi lớn

	30/40	40/50	60/70
Mua mẫu không phải	5$00	8$00	15$00
Thêm màu da người	2 00	3 00	5 00

Đại-lý Film Gévaert và máy Box-Caméra

Ai chụp hình cũng đặng
Chụp thử không ăn tiền

6/9 — 9$00 — 12$00 — 6 1/2×11 — 14 $ 50

Sách dạy chụp hình
Xin đồng bào chiếu cố
Kính mời

KHANH-KY PHOTO
94, Boulevard Bonnard
Téléphone N° 410 Saigon

Bức thơ gởi cho Quí bà trong nước

Từ 10 năm nay qui bà thường dùng hiệu phấn **VÕ-ĐÌNH-DẦN** đựng vào hộp tròn đã hết sức khen ngợi. Nhưng gần đây bổn hiệu lại cần nhờ một nhà Kỹ-sư hóa học bên Pháp, ra công nghiên cứu thêm, gia giảm thứ phấn ấy lại bằng nhiều chất rất lợi ích cho da.

Kể từ 25 Septembre này thì thứ phấn mới này ra đời. Công cuộc bào chế đều dùng vật liệu Âu-Mỹ và máy móc chuyên môn, nên chất phấn thật tốt, mịn nhuyễn, không lem và thơm giai. Dám quyết chắc rằng: sánh ra với phấn ngoại quốc mà thua thì của một phải thường mười.

Phấn mới này đựng vào hộp vuông lớn thật đầy, dáng điệu rất huê mỹ, có màu trắng và hường, thơm đủ mùi hoa. Vậy qui bà ai đã dùng dầu **KIM-HUÊ** xức tóc, uống thuốc đặt bổ **CỬU-LONG-HOÀN**, thì từ bây giờ hãy dùng qua hiệu **PHẤN VÕ-ĐÌNH-DẦN** hộp vuông mới này, cho phải cách một người lịch-sự, sang trọng, yêu nội hóa, và biết cách trang điểm. Phấn mỗi hộp bán o $ 60 ở các cửa hàng.

LÀM TẠI

VÕ-ĐÌNH-DẦN DƯỢC PHÒNG

155 bis Charle. Th mson

CHOLON. Tél 174

PHARMACIE

Nguyễn-viết-Cảnh

Nếu qui bà muốn tránh khỏi cho trẻ con thường hay ốm dầu sổ mũi, cảm nóng, đau bụng, ỉa vô chừng, nhứt răng ngủ không yên giấc vân vân.. qui bà nên dùng SIROP BÉBÉ cho trẻ uống thường ngày thì khỏi lo bịnh hoạn chi hết. Nhiều nhà tây nam đã dùng Sirop Bébé đều công nhận là thần hiệu.

Rượu bổ Nguyễn-viết Cảnh bào chế rất phù hợp theo phong thổ nước nhà để tiếp dưỡng qui bà trong lúc trẻ còn bú thì trẻ được thơ thới mạnh giỏi luôn, qui bà biết ngon ăn, phục sức mau chóng là thường. Nói tóc rượu bổ Nguyễn-viết-Cảnh bào chế riêng cho những người lao kém, yếu đuối, sanh sao dùng rất đại bổ.

PHARMACIE

Nguyễn-viết-Cảnh

Nhà-hàng Lão lễ sư

tại Lorieaux

VINHLONG

— Thiệt vậy, mùi dầu của mình nó làm cho tôi chú ý ❤ ❤ — Vậy mà tôi tưởng mấy ông mấy thầy không ưa nó chớ.

— Không ưa là dầu nào thường kia, chớ dầu Lilas Guéneaux mà mình dùng đây, sao cái mùi nó ngọt, nó diệu, nó đằm quá. Tôi cũng thích nó làm vậy.

Một chợp cô mới chỉ cho thầy biết cái sự mầu nhiệm của cô trong cái hộp nhỏ xinh đẹp kia là dầu Lilas Guéneaux. Mở nút vo ra cô lấy ngón tay chấm một chút dầu Lilas xức lên tóc thầy cả ngày còn mùi thơm bát ngát. Thật có vậy, một chút xíu dầu Guéneaux cũng đủ cho mình thơm trọn ngày.

Các thứ dầu: Chypre, Origan, Lilas, Muguet, Violette, Oeillet, Jasmin.

Parfums Compacts de Luxe Guéneaux

Đại-lý:

Lucien Berthet et Cie

SAIGON

A. C. R. I. C.

AGENCE COLLECTIVE DE REPRESENTATIONS INDUSTRIELLES EN INDOCHINE

SAIGON

GIÂY THIÉP NÓI N° 402

N 8, Bd Norodom

Grand Premier Prix
Foire de Saigon 1927-1928

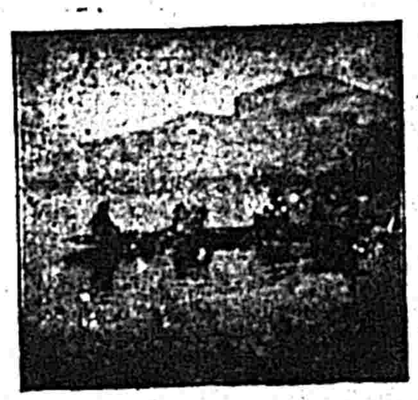

Bán và ráp các thứ máy xay gạo đủ cỡ bất kỳ lớn nhỏ, có cối chà (cối café). Đã ráp rất nhiều cái máy nước và máy POMPE đem nước vô ruộng đủ cỡ lớn nhỏ, và có máy cày chạy bằng mazout. Có đủ cỡ máy cưa lớn nhỏ và đồ phụ tùng, và máy điện khí rất tiện để trong nhà chạy bằng điện cặn (có đủ thứ máy vỉ nhà nông). Có làm Đại-lý bên Đức và Anh nhiều kiểu Moteur đứng và nằm chạy nguội và nóng (Diesel et semi diesel) đang rồng đốt cặn (Mazout) ít hao dầu mỡ và rất tiện cho chạy.

Cũng có làm đại-lý bên HUÊ-KỲ nhiều cỡ moteur Canot và Canot đóng sẵn, thứ gắn trong và ngoài ghe đủ cơ ma-lực và có sẵn tại kho Saigon.

Còn qui ông muốn rõ đều chi, xin viết thơ cho M. ED. GIÌ (Compradore) thì sẵn lòng trả lời lập tức xin đừng ngại.

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

Đèn essence hiệu **Titolandi** *danh tiếng đã 30 năm rồi nay có nhiều hiệu bắc chước cái hàng đèn Tito-landi giống hình làm bày vẽ mua phải coi cho kỹ cái trục vặn tắc chày có đề chữ Lampe Titan và thứ cái hàng rẻ coi cho kỹ, khéo lắm là giả mạo, mua hư, đương hàm rẻ mà phải bị gạt.*

Muốn chọn cũng có thể Tito-landi ấy là hiệu.

Ống khói phải có con dấu Titan và ký tên Titolandi: ống khói nầy của Đức-quốc Allemagne giá mắc hơn ống khói hường o $ o5 nhưng mà tốt bằng mười cái hàng hay bể vỡ.

N° 1

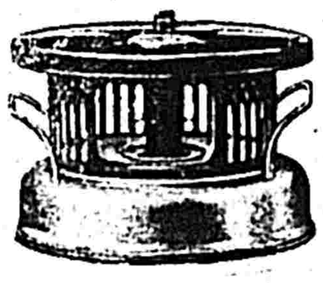

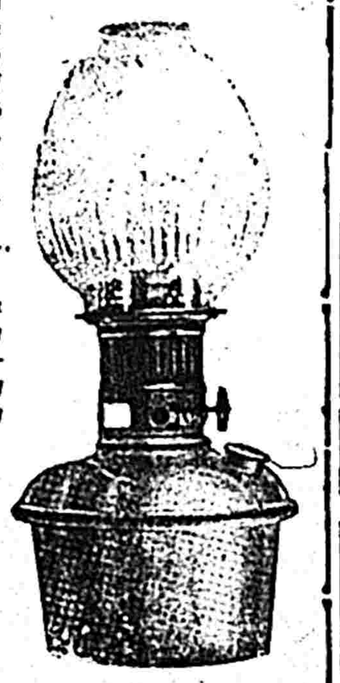

N° 3

Réchaud STLIP à essence

Lò nấu nước hiệu **STLIP** *thật tốt và khéo lắm, tốn một đồng xu essence nấu sôi một litre nước. Ngọn lửa xanh không hôi khói. Lục-tỉnh đâu đâu đều có người thay mặt bán.*

Nhà trữ tại SAIGON

Nguyễn-thị-Kính

30, Rue Roland Garros

Nguyễn-viết-Thạnh

VINHLONG

QUI VỊ THÍNH GIẢ ANNAM

Qui vị muốn có chương-trình cuộc Âm-nhạc Annam trong tuần từ 13 tây, cho tới 20 tây tháng Octobre, thì xin viết thơ cho hãng INTO FINE FILMS ET CINÉMAS, 106, đường Boulevard Charner, Saigon mà xin.

BỔ A-PHIỆN

Giới yên thần hiệu.— Bất kể hút nhiều hay ít, hễ uống 5 gói thì bỏ được ngay. Mỗi gói 100 hoàn giá 1 $.

Giới yên đại bổ — Thuốc nước nầy, uống vào được bổ dưỡng thân thể và tinh thần. Uống ba ve thì bỏ được. Mỗi ve giá 5 $.

Hai thứ thuốc nầy chế tại Saigon, hiệp với khí hậu Nam-kỳ. Uống không cần dăm phân và không sanh ra chứng bịnh gì.

Có bán đủ các thứ thuốc khác trị bịnh ho, dương mai, sang độc, điều kinh, bạch đái, tê bại v. v.

Gởi thơ nói cho kỹ chứng bịnh. Gởi thuốc cách lãnh hóa giao ngân. Thơ và mandat gởi cho M. Trần Hoán.

LỢI SANH-DƯỜNG

ANNAM DƯỢC PHÒNG

203 đường Paul Blanchy

Tại chợ Tân-định, Saigon

Qui-khách lục-châu nên chú ý

Chúng tôi mới khai trương một cái nhà ngủ, hiệu là **ĐÔNG-LANG**, số 228, ở đường Paris, Cholon, gần gare xe lửa Mytho và bến xe đò lục-tỉnh, tiện bề cho qui khách lên xuống.

Phòng rộng rãi, sạch sẽ, mát mẻ, bồi khuôn phép và nhậm lẹ.

Chủ nhơn: **Đào-Kiệt**

Lại mới có ở số nhà

77, 79 Boulevard Thuận-kiều

CHOLON

MỘT CÁI

Garage LÊ-VAN-CÓ

của học trò trường máy lập ra. Chúng tôi có sửa đủ thứ moteur chạy sáng, chạy dầu cặng, sửa và vấn ruột các thứ máy điện như: Magnétos: Dynamos, Démarreurs, ventilateurs, làm và charge accus. Làm đúng theo cách thức nên khỏi sơ hư bậy. Giá thật rẻ, làm thật mau; vì thợ nhiều và chả làm lấy.

Xin kính thỉnh qui ông, qui bà đem lại sửa một lần thì biết sự chơn thật của chúng tôi.

Xin kính thỉnh

Ngan gốc nhà thương Chợ-rẫy.

Lương-Bánh

Bijoutier

74 Rue Georges Guynemer

(Chợ-cũ) Saigon

Hai mươi năm danh tiếng!

Thợ làm vàng hột xoàn các thức kiểu Tây, Nam, Tàu. Lãnh làm mau mắn tinh thật, giá rẻ hơn các nơi.

Có trân-châu thiệt, cẩm thạch qui giá bên Thượng-hải mới lại. Qui bà qui cô chưa hay xin mời đến xem đồ trang sức của bổn-tiệm một lần mới rõ.

Qui bà qui cô biết rồi xin nhớ tiệm **Lương-Bánh** *số 74 đường Georges Guynemer (Chợ cũ) Saigon.*

Trại sơn mài

Mười lăm năm danh tiếng

Kính vui ông đặng rõ:

Trại tôi thiện nghề làm đồ sơn mài như biểng-liễng, hoành-đối, bao-lam sơn thếp hương-án tủ-bộ vân vân.. chạm trổ, vẽ trong kiến, xi thủ, xi vàng lá, kiến củ xi lại như mới.

Họa tranh, bông hoa, sơn-thủy, hạ thủ, thượng cẩm in hệch tranh Suisse.

Xin đồng ban lương chiếu cố cho nhà annam.

Thành-Long

à Phú-long, Laithiêu

Ghe rồi muốn mua cá, do nơi M. Trương-v.-Bền Hội-đồng quản - hạt ở Cholon hay là ở bảo-quản Đước-Nhà-Nám.

THUỞ GIỜ CÓ MỘT

Nghệ-Tinh

Sửa máy điện đủ thứ, dự hội Chợ năm 1928 đã được giấy khen; trước ở đường Verdun nay mới dời lại đường AMIRAL ROSE căn số 7 Saigon.

Nhà nam!!

Nhà nam!!

MỚI LẠ!

Bổ là tân hiệu tiệm may đồ Tây rất khéo mà lại mau, *laine serge* đủ thứ, *catalogue* đủ kiểu, máy đăng *mode*, giá phải chăng, quí khách muốn may đồ cho vừa lòng và được rẻ xin mời lại tiệm *Nhà-Nam* 7 đường *Amiral Courbet* căn số 17 Saigon mang thử một lần sẽ rõ. Chủ tiệm cũng hết lòng tiếp rước.

NHÀ BÁN

Nhà ở rất tiện-hảo do 46 quai du Cambodge Cholon

Tiểu thuyết của Đước Nhà Nam N° 8

Tác giả: THÂN-VĂN

III — Tiên-Ngọc sánh đôi

Duy-Hiền cầm tấm thiệp coi, đọc trộm nhớ bấy lâu nay đã về tay tới ba chữ « Lưu-yến-Ngọc » thì người anh em bạn thi tứ của mình tối tăm mày mặt, cặp mắt chớp lia Phận gì mà vô duyên quá đỗi?

mỡ hôi đượm chăn. Lưu-yến-Ngọc nào? Xem lại một lần nữa thì rõ ràng Lưu-yến-Ngọc, ái-nữ của ông Lưu-hải-Minh. Thế rồi cái hy vọng của mình đã trôi theo giòng nước. Người của mình thương thầm

Duy-Hiền nhìn tấm thiệp rồi ngước lên ngó Minh-Tiên, mà trong cái ngó có chiu như là phiền trách. Dau đớn trong lòng lắm, nhưng giả dạng cười, cái cười tỉ tê hèm vẻ sau, và nói:

— Anh tính cưới vợ à? Vậy thì cầu cho anh gặp được vợ hiền mà cùng nhau ăn ở trăm năm. Ở, thiệt lắt như vầy được lắm chớ?

Phạm-minh-Tiên bắt tay Duy Hiền:

— Cám ơn cái lời chúc của anh. Vậy chừng đó anh sẽ cùng với tôi một tiệc chia vui nghe.

— Sẵn lòng.

Hai tiếng « sẵn lòng » nói nghe yếu nhớt và nhỏ xíu, theo cái dọng người thất vọng. Mà Phạm minh-Tiên không có để ý, cứ tươi cười bắt tay từ giã ra về.

Cửa phòng đóng lại rồi, Duy-Hiền khoanh tay đi lên đi xuống mặt buồn dầu dầu, coi bộ suy nghĩ lung lắm. Đi một hồi cậu lại ghé ngồi, chống tay nhìn cằm, nhìn sững bình mực trước mặt. Duy-Hiền suy nghĩ một hồi, rồi thình lình đứng dậy vỗ bàn nói rằng: « Nó là người thù của ta, ta phải bại nó cho thỏa lòng của ta. »

IV Nguyễn-vĩnh-Phú

Bữa đám cưới, Phạm-minh Tiên thiết một tiệc rất long trọng đãi đằng thân bằng cố hữu ở Bình-thủy. Buổi tiệc ấy Duy-Hiền dầu-dầu nét mặt, ăn uống có chừng, ngồi cho có mặt, trong lòng xôn-xao tức tối lắm.

Mé đầu bàn có một người mặc áo tố trơn đen đầu bịch khăn đóng, gương mặt sáng sủa mà tươi rói, tác chừng bốn mươi. Người ấy là Nguyễn-vĩnh Phú, cứ ngồi ngó Phạm-minh-Tiên mà cười trong lòng coi bẽn hoàn lắm.

Nguyễn-vĩnh-Phú là người giàu có lớn hơn hết ở mình Bình-thủy ở cái nhà lầu cao lớn cất theo kiểu kim thời phía trên nhà Lưu-hải-Minh, cách chợ chừng hai cây số.

Từng tâm banh vừa rồi thì Phạm minh-Tiên dắt Lưu-yến-Ngọc ra trình với thân bằng qui hữu.

Nguyễn-vĩnh Phú vừa cười vừa móc ra một hộp nhỏ, đưa cho Lưu-yến-Ngọc và nói:

— Tôi tặng cho cô một món lễ hèn và cầu chúc cho vợ chồng cô trăm năm hòa hiệp.

Nguyễn-vĩnh-Phú giở hộp ra thì thấy một chiếc vòng bằng platine có nhận hột xoàn khít rịt chiếu lòa, giá đáng chừng 10.000 đồng. Người người đều lấy làm lạ nhứt là Phạm-minh-Tiên nhìn sững nhà đại phú kia.

Vợ chồng ông Kỹ sư vốn không quen biết với Nguyễn-vĩnh-Phú nên không hiểu Nguyễn vĩnh-Phú dụng cái tình chi mà đối đãi như thế nầy? Tâm-sự của ông nhà giàu khó hiểu thật, mà chính mình cô Lưu-yến Ngọc là người ông tặng chiếc nhẫn cũng không truy ra tấm lòng của ông, chỉ biết đáp một tiếng « cám ơn » mà thôi.

...

Cái tâm sự của Nguyễn-vĩnh Phú thì bí mật thiệt, mà cái cử chỉ của ông đối với vợ chồng ông Kỹ sư lên sau nầy chỉ cho mình hiểu rằng chiếc nhẫn 10.000 đồng tặng cho Lưu-yến-Ngọc bỏm đám cưới là một cớ để làm quen, thế thôi.

Từ đó thì ngày nào ông nhà giàu cũng sang chơi ở nhà ông Kỹ-sư. Khi nói chuyện với chồng, khi thì nói chuyện với cô Lưu-yến-Ngọc mà cái ý của ông thì coi mỏi quyến luyến bà Kỹ-sư lắm. Cho nên cái tâm sự của ông mình đã truy đặng, nhưng cái tình của ông thì nó vẫn nửa hồ hồi, không rõ một người dưng như ông mà mến vợ chồng ông Kỹ-sư là mến về ý gì? Khó hiểu quá.

Ngày nào ông qua nhà Phạm-minh-Tiên mà nghe trả nói vợ chồng ông Kỹ-sư hoặc mắc đi Cần-thơ, hoặc đi Saigon thì coi sắc mặt ông buồn nghiển, về buổi ấy là ăn cơm không ngon.

Nguyễn-vĩnh-Phú có vật chi ngon thì đem qua cho vợ chồng ông Kỹ sư ăn, thậm chí cho đến vật chi trong nhà ông Kỹ-sư thiếu thì ông lo sắm cho.

Vợ chồng Phạm-minh-Tiên, thấy cử chỉ của Nguyễn-vĩnh-Phú như vậy thì lấy làm lạ và ngần ngại trong lòng, nhiều khi không dám thọ lãnh của ông cho. Mà đến như vậy thì Nguyễn-vĩnh Phú tỏ dấu buồn bực, cho nên vợ chồng ông Kỹ-sư phải buộc lòng thâu nhận.

Từ ngày Phạm-minh-Tiên cưới Lưu-yến Ngọc đến sau thì Lê duy-Hiền đem lòng oán hận Minh-Tiên lắm, trông cho gặp dịp mà trả thù.

(Còn nữa)

Qui ông qui thầy muốn cho áo quần được trắng trẻo, ủi kỹ lưỡng, và mau lẹ thì hãy cho người đem đồ lại tiệm giặt **TRẦN-MỸ** ở số 10 đường **MARCEL RICHARD**, thì chắc được: vừa lòng Tiệm ấy giặt ủi tốt hơn bọn khách trú nhiều lắm.

SAIGON, — IMPRIMERIE THANH-LÂM-MAU

Gérant: NGUYENVAN SAN